

Документ за разглеждане в заседание

A9-0424/2023

8.12.2023

ДОКЛАД

относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2023 г. (2023/2118(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Начо Санчес Амор

Съдържание

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	42
ПРИЛОЖЕНИЕ I: ОТДЕЛНИ СЛУЧАИ, РАЗГЛЕДАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ СЛЕД ДЕКЕМВРИ 2022 Г.....	43
ПРИЛОЖЕНИЕ II: СПИСЪК НА ЛАУРЕАТИТЕ И ФИНАЛИСТИТЕ НА НАГРАДАТА „САХАРОВ“, ЛИШЕНИ ОТ СВОБОДА	69
ПРИЛОЖЕНИЕ III: СПИСЪК НА РЕЗОЛЮЦИИТЕ	72
ПРИЛОЖЕНИЕ IV: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА.....	77
ПИСМО НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ	78
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	83
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	84

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2023 г.
(2023/2118(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Европейската конвенция за правата на човека,
- като взе предвид членове 2, 3, 8, 21 и 23 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид членове 17 и 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и други договори и инструменти на ООН в областта на правата на човека,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права,
- като взе предвид Международния пакт за икономически, социални и културни права,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за бежанците от 1951 г. и протокола към нея от 1967 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за преследване и наказване на престъплението геноцид от 1948 г. и резолюция 43/29, приета от Съвета на Организацията на обединените нации по правата на човека на 22 юни 2020 г., относно предотвратяването на геноцида,
- като взе предвид Международната конвенция за предотвратяване и наказание на престъплението апартейд от 1976 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание от 10 декември 1984 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 18 декември 1979 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания,
- като взе предвид Декларацията от 25 ноември 1981 г. за премахване на всички форми на нетърпимост и дискриминация, основани на религиозна принадлежност

или убеждения, провъзгласена с резолюция 36/55 на Общото събрание на Организацията на обединените нации,

- като взе предвид Декларацията на Организацията на обединените нации за правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства, от 18 декември 1992 г.,
- като взе предвид Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека, приета с консенсус с Резолюция 53/144 на Общото събрание на ООН на 9 декември 1998 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 20 ноември 1989 г. и двата факултативни протокола към нея, приети на 25 май 2000 г.,
- като взе предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност (Протокола от Палермо) към Резолюция 55/25 от 15 ноември 2000 г. и Протокола към нея за предотвратяване, противодействие и наказване на трафика на хора, и по-специално на жени и деца, в сила от 25 декември 2003 г.,
- като взе предвид Договора на ООН за търговията с оръжие, който влезе в сила на 24 декември 2014 г., и Кодекса за поведение на ЕС при износа на оръжие от 5 юни 1998 г.,
- като взе предвид Пекинската декларация на Организацията на обединените нации от септември 1995 г.,
- като взе предвид Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие на Организацията на обединените нации, приета на 25 септември 2015 г., и по-специално цели 1, 4, 5, 8, 10 и 16 от нея,
- като взе предвид Глобалния пакт за безопасна, организирана и законна миграция, приет на 19 декември 2018 г., и Глобалния пакт за бежанците от 17 декември 2018 г.,
- като взе предвид осмия преглед на Глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма, приет на 22 юни 2023 г.,
- като взе предвид конвенциите на Съвета на Европа от 4 април 1997 г. за защита на правата на човека и на човешкото достойнство във връзка с прилагането на постиженията на биологията и медицината и допълнителните протоколи към тях, от 16 май 2005 г. относно действията срещу трафика на хора и от 25 октомври 2007 г. за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие,
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа от 11 май 2011 г. за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие („Конвенцията от Истанбул“), която не всички държави членки са ратифицирали,
- като взе предвид Протоколи № 6 и № 13 към Конвенцията на Съвета на Европа от

28 април 1983 г. за защита на правата на човека и основните свободи относно премахването на смъртното наказание,

- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителните мерки срещу тежките нарушения на правата на човека¹,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета²,
- като взе предвид плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020 – 2024 г., приет от Съвета на 17 ноември 2020 г., и неговия средносрочен преглед, приет на 9 юни 2023 г.,
- като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 25 ноември 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III – амбициозна програма за равенство между половете и за властяване на жените във външните дейности на ЕС“ (JOIN(2020)0017),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 18 септември 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: план за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 – 2025 г.“ (COM(2020)0565),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 март 2021 г. относно стратегия на ЕС за правата на детето (COM(2021)0142),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 март 2021 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021 – 2030 г.“ (COM(2021)0101),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.“ (COM(2020)0698),
- като взе предвид Ръководните принципи на ЕС относно защитниците на правата на човека, приети от Съвета на 14 юни 2004 г. и преразгледани през 2008 г., и като взе предвид вторите насоки относно прилагането на Ръководните принципи, одобрени през 2020 г.,
- като взе предвид Насоките на ЕС за утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право от 2005 г., актуализирани през 2009 г.³,
- като взе предвид насоките на ЕС относно смъртното наказание, актуализирани от

¹ ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.

² ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1.

³ ОВ С 303, 15.12.2009 г., стр. 12.

Съвета на 12 април 2013 г.,

- като взе предвид насоките на ЕС относно насърчаването и защитата на свободата на религията или убежденията, приети от Съвета на 24 юни 2013 г.,
- като взе предвид насоките на ЕС за насърчаване и защита на упражняването на всички човешки права от лесбийките, гейовете, бисексуалните, трансполовите и интерсексуалните лица (ЛГБТИ), приети от Съвета на 24 юни 2013 г.,
- като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека относно свободата на изразяване онлайн и офлайн, приети от Съвета на 12 май 2014 г.,
- като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на недискриминацията във външната дейност, приети от Съвета на 18 март 2019 г.,
- като взе предвид насоките на ЕС в областта на правата на човека по отношение на безопасната питейна вода и добрите санитарни условия, приети от Съвета на 17 юни 2019 г.,
- като взе предвид преразгледаните насоки за политиката на ЕС към трети страни по отношение на изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, приети от Съвета на 16 септември 2019 г.,
- като взе предвид преразгледаните насоки на ЕС относно диалозите за правата на човека с партньорски/трети държави, приети от Съвета на 22 февруари 2021 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 септември 2012 г., озаглавено „Корените на демокрацията и устойчивото развитие: ангажираността на Европа с гражданското общество в областта на външните отношения“ (COM(2012)0492),
- като взе предвид заключенията на Съвета от 10 март 2023 г. относно ролята на гражданското пространство за защитата и насърчаването на основните права в ЕС,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 20 февруари 2023 г. относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2023 г.,
- като взе предвид предложението на Комисията от 23 февруари 2022 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета относно дължимата грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (COM(2022)0071),
- като взе предвид предложението на Комисията от 14 септември 2022 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за забрана на пазара на Съюза на продукти, произведени с принудителен труд (COM(2022)0453),
- като взе предвид съвместното предложение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 3 май 2023 г. за регламент на Съвета относно ограничителни мерки срещу тежката корупция (JOIN(2023)0013),
- като взе предвид декларацията на Съвета на Европа от Рейкявик „Обединени

около нашите ценности“ от 16—17 май 2023 г.,

- като взе предвид доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права, озаглавен „Защита на защитниците на правата на човека в риск: влизане в ЕС, престой и подкрепа“ от 11 юли 2023 г.,
- като взе предвид Годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията по света през 2022 г.,
- като взе предвид Съвместната пътна карта от 7 септември 2022 г. на Европейския парламент и ротационните председателства на Съвета относно организацията, координацията и изпълнението на графика за преговорите между съзаконодателите по ОЕСУ и Новия европейски пакт за миграцията и убежището,
- като взе предвид своята награда „Сахаров“ за свобода на мисълта и нейните лауреати за 2023 г., Джина Махса Амине и Движението „Жена, живот и свобода“ в Иран,
- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2019 г. относно насоки на ЕС и мандат на специалния пратеник на ЕС за утвърждаване на свободата на вероизповеданието и убежденията извън ЕС⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2020 г. относно равенството между половете в рамките на външната политика и политиката на сигурност на ЕС⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно защитата на правата на човека и външната политика на ЕС в областта на миграцията⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. относно последиците от изменението на климата върху правата на човека и ролята на защитниците на околната среда по този въпрос⁷,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС)⁸,
- като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2021 г., съдържаща препоръки към Комисията относно определянето на основаното на пола насилие като нова област на престъпност по смисъла на член 83, параграф 1 от ДФЕС⁹,
- като взе предвид своята резолюция от 16 март 2023 г. относно Насоки на

⁴ ОВ С 411, 27.11.2020 г., стр. 30.

⁵ ОВ С 404, 6.10.2021 г., стр. 202.

⁶ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 70.

⁷ ОВ С 15, 12.1.2022 г., стр. 111.

⁸ ОВ С 99, 1.3.2022 г., стр. 152.

⁹ ОВ С 117, 11.3.2022 г., стр. 88.

Европейския съюз относно защитниците на правата на човека¹⁰,

- като взе своята препоръка от 17 февруари 2022 г. до Съвета и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно корупцията и правата на човека¹¹,
 - като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2023 г. относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2022 г.¹², както и предходните си резолюции по предишни годишни доклади,
 - като взе предвид своите резолюции относно нарушенията на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава (известни като резолюции по неотложни въпроси), приети в съответствие с член 144 от своя Правилник за дейността след 2019 г., по-специално приетите през 2022 г. и 2023 г.,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник на дейността,
 - като взе предвид писмото от комисията по правата на жените и равенството между половете,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0424/2023),
- А. като има предвид, че през тази година ще отбележим 75-ата годишнина от Всеобщата декларация за правата на човека, 30-ата годишнина от приемането на Виенската декларация и програма за действие, 25-ата годишнина от Декларацията на ООН относно защитниците на правата на човека и Римския статут;
- Б. като има предвид, че във външната си дейност Европейският съюз се ръководи от ценностите и принципите, залегнали в член 2, член 3, параграф 5 и член 21, параграф 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в Хартата на основните права на Европейския съюз, които вдъхновиха създаването, развитието и разширяването на ЕС; като има предвид, че тези ценности включват на първо място зачитането на човешкото достойнство, основните свободи, правовата държава и универсалността и неделимостта на правата на човека, принципите на равенство, солидарност и недискриминация и зачитането на принципите на Устава на ООН и на международното право;
- В. като има предвид, че в рамките на своята външна дейност Съюзът трябва да определя и провежда общи политики и действия за утвърждаване и укрепване на демокрацията и правата на човека съгласно член 21, параграф 2 от ДЕС; като има предвид, че това може да бъде постигнато само чрез успешното поставяне на демокрацията и правата на човека в основата на всички политики и инструменти на ЕС, включително търговията, развитието, сигурността и отбраната, както и

¹⁰ ОВ С, С/2023/409, 23.11.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj>.

¹¹ ОВ С 342, 6.9.2022 г., стр. 295.

¹² ОВ С 214, 16.6.2023 г., стр. 77.

разширяването, наред с другото;

- Г. като има предвид, че последователността и съгласуваността между вътрешните и външните политики на ЕС, базирани на основополагащите принципи и ценности на Съюза, са от ключово значение за постигането на ефективни и надеждни политики на ЕС за подкрепа на правата на човека и демокрацията;
- Д. като има предвид, че демократичните държави трябва да гарантират възможност на всеки човек да упражнява своите човешки права и основни свободи; като има предвид, че ЕС остава изцяло ангажиран със защитата на многостранното сътрудничество и универсалните ценности, принципи и норми, от които се ръководят държавите – членки на ООН; като има предвид, че ЕС и неговите партньори следва да поддържат защитата на универсалността на правата на човека като основен приоритет;
- Е. като има предвид, че основаният на правила международен ред е все по-оспорван от различни участници, които, като действат самостоятелно или чрез съгласувани действия, се опитват да отслабят многостранните организации и да подкопаят, заобиколят или осуетят прилагането на международното хуманитарно право и зачитането на правата на човека; като има предвид, че манипулирането на информацията и вмешателството са станали част от арсенала, който авторитарните участници използват за упражняване на натиск върху демократичните ценности и норми, като подкопават контрола върху злоупотребата с власт, увеличават честотата и тежестта на нарушенията на правата на човека и ограничават пространствата за гражданското общество, независимите медии и демократични опозиционни движения;
- Ж. като има предвид, че броят на автократиите се увеличава, като според Университета в Гьотеборг 70% от световното население понастоящем живее под авторитарно управление¹³; като има предвид, че отстъплението от демокрацията се е превърнало в определяща тенденция в световната политика и включва установени демокрации, които все още са изправени пред проблеми на политическа поляризация, нарушено функциониране на институциите и заплахи за гражданските свободи; като има предвид, че увеличаването на авторитаризма, нелиберализма и реакционните тенденции в световен мащаб, в т.ч. в Европейския съюз, застрашава световния ред, основан на правила, защитата и насърчаването на правата на човека и демокрацията в света, както и ценностите и принципите, на които се основава Европейският съюз;
- З. като има предвид, че тазгодишният средносрочен преглед на Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г. показва, че въпреки постигнатия до момента напредък ЕС заедно с неговите единомислещи партньори не може да остане безучастен, особено в контекста на безпрецедентните предизвикателства пред правата на човека, свободата и демокрацията по света;

¹³ Гьотеборгски университет, „The world is becoming increasingly authoritarian - but there is hope“ („Светът става все по-авторитарен — но има надежда“), 2 март 2023 г. <https://www.gu.se/en/news/the-world-is-becoming-increasingly-authoritarian-but-there-is-hope>.

- И. като има предвид, че в целия свят се нарушават правата на свобода на мисълта, съвестта и религията и че това води до потисничество, конфликти и войни, както и до нарушения на международното право;
- Й. като има предвид, че в доклада си до Съвета по правата на човека за 2010 г. независим експерт по културните права заключи, че културните права са свързани с широк кръг въпроси и ценности в областта на правата на човека, включително правото на участие в културния живот и образование, и че те са отразени в различни международни инструменти в областта на правата на човека;
- К. като има предвид, че равенството между половете е основна ценност на ЕС; като има предвид, че човешките права на жените и момичетата, включително техните сексуални и репродуктивни права, продължават да бъдат нарушавани в целия свят; като има предвид, че жените защитници на правата на човека и организациите на гражданското общество, които работят за равенство между половете, права на жените и сексуално и репродуктивно здраве и права, продължават своята работа от критично значение в едно все по-свиващо се пространство и се сблъскват със заплахи за насилие, тормоз и сплашване; като има предвид, че поради това принципът на равенство между половете и комбинираният подход следва да се прилагат и интегрират като хоризонтален принцип във всички дейности и политики на ЕС;
- Л. като има предвид, че енергийната криза, добавена към производствената криза, увеличава бедността и уязвимостта в света с пагубно въздействие върху правата на човека;
- М. като има предвид, че отговорното стопанско поведение на установените в ЕС дружества играе решаваща роля за гарантиране на това, че политиките на ЕС относно правата на човека се прилагат ефективно както в рамките на ЕС, така и извън него, включително по отношение на труда; като има предвид, че ЕС се ангажира да насърчава прилагането на отговорно стопанско поведение във всички сектори на производството и на всички равнища на веригата за създаване на стойност, както и за защитата на жертвите на свързани със стопанска дейност нарушения и злоупотреби с правата на човека;
- Н. като има предвид, че извънредните ситуации, свързани с околната среда, включително тези, произтичащи от изменението на климата, обезлесяването и добивните стопански дейности могат да доведат до нарушения на правата на човека и засягат не само хората и общностите в непосредствена близост до тях, но и човечеството като цяло; като има предвид, че през последните години е нараснал броят на убийствата, нападенията и други форми на насилие срещу хора, които защитават екологичните права, включително сред коренното население; като има предвид, че изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са две спешни и взаимосвързани предизвикателства, които подкопават както устойчивото развитие, така и упражняването на правата на човека в световен мащаб; като има предвид, че вредата върху околната среда и последиците от изменението на климата изострят несигурността, маргинализацията и неравенството, като все повече принуждават хората да напускат домовете си или ги затварят в опасна среда, при която тяхната уязвимост

е повишена;

- О. като има предвид, че организациите и защитниците на правата на човека (ОЗЧП) и организациите на гражданското общество (ОГО) са основни съюзници в усилията на ЕС за защита и насърчаване на правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава и предотвратяване на конфликти в световен мащаб; като има предвид, че следователно е в основен интерес на ЕС и неговите държави членки да подкрепят тяхната работа и да защитават тях и пространството, в което те работят; като има предвид, че правителства по цял свят все по-често приемат нови видове тактики и ограничителни мерки срещу ЗПЧ, за да цензурират работата им, да заглушат гласа им и да упражняват тормоз над тях; като има предвид, че сред тези мерки са стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, рестриктивни правителствени политики, кампании за оклеветяване, дискриминация и сплашване или насилие, включително извънсъдебни екзекуции, отвлечения, произволни арести и задържане; като има предвид, че нападенията срещу ЗПЧ все по-често са насочени и към техните семейства и общности; като има предвид, че пространството за гражданското общество се свива, включително в резултат на приемането от държавите по света на все по-строги процедури за лицензиране на ОГО, забрани или тавани за финансирането, което ОГО могат да получават от дарители, и чрез поставянето на клеймо на „чуждестранен агент“ на ОГО; като има предвид климата на безнаказаност за нарушения, извършени срещу ЗПЧ, който преобладава в много държави по света;
- П. като има предвид, че тероризмът остава една от най-сериозните заплахи за международния мир и сигурност и представлява явно нарушение на правата на човека и основните свободи;

Справяне с глобалните тенденции и основните предизвикателства

1. отново потвърждава универсалността, взаимозависимостта, взаимосвързаността и неделимостта на правата на човека и достойнството, присъщо на всяко човешко същество; отново потвърждава задължението на ЕС и неговите държави членки да насърчават и защитават демокрацията, принципите на правовата държава и универсалността и неотменимостта на правата на човека по света по решителен, съгласуван и последователен начин; призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават обединяването на силите между демокрациите и съответните международни и регионални организации с цел справяне със заплахите и насърчаване на правата на човека в световен мащаб, включително чрез силна обществена позиция, потвърждаваща ангажимента ни да защитаваме универсалния характер на правата на човека и принципите на правовата държава;
2. изразява съжаление от злоупотребата на тоталитарните и авторитарните режими с многостранни институции, по-специално Съвета на ООН по правата на човека, която се изразява в стремеж да се неутрализират механизмите за правата на човека и способността им да търсят отговорност от държавите за нарушения на правата на човека, както и стремеж да подкопават и/или пренаписват международните норми, така че да отговарят на техните авторитарни интереси; призовава Съвета и държавите членки да работят съвместно с единомислещи

демократични съюзници в подкрепа на реформата на многостранните институции, така че те да станат по-устойчиви към зловредното влияние на авторитарните режими;

3. подчертава, че ЕС трябва да бъде напълно подготвен да противодейства на нарастващото и зловредно влияние на авторитаризма, нелиберализма и екстремизма, както и на заплахите срещу защитниците на правата на човека и нарастващите атаки срещу универсалността на правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и международното хуманитарно право;
4. подчертава, че амбициозният ангажимент и реториката на външната политика на ЕС в областта на правата на човека изисква тя да бъде последователна и да служи за пример по отношение на ангажимента за всеобщите права на човека и демокрацията; изразява съжаление от влошаването на положението с правата на човека и принципите на правовата държава в световен мащаб, включително в ЕС, което подкопава доверието в него при противопоставянето му на глобалния демократичен упадък и отстъплението в областта на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да дават пример и стриктно да отстояват правата на човека, да гарантират благоприятна среда за своето гражданско общество и да се борят с всички отрицателни тенденции в тази област;
5. осъжда нарастващата тенденция на нарушения на правата на човека и демократичните принципи и ценности по света, като например задълбочаването на равнищата на социално, икономическо и политическо неравенство, отстъплението от правата, особено за жените, продължаващото и системно изключване и дискриминация на цели социални групи, убийства, извънсъдебни екзекуции, изтезания, основано на пола насилие, дискриминация и апартейд въз основа на пола, произволни арести и задържания, системна и структурна дискриминация и неравенство, репресии срещу маргинализирани и уязвими лица и групи; гражданското общество, политическите опоненти и етническите и религиозните малцинства, робството и принудителния труд, принудителното депортиране, прекомерното използване на насилие от страна на публичните органи, цензурата и заплахите за независимите медии и журналисти, както и заплахите в цифровата сфера, като например онлайн наблюдението и спирането на интернет, наред с другото; осъжда практиките на транснационални репресии от страна на авторитарни режими; изразява съжаление от отслабването на защитата на демократичните институции и свиването на пространството за гражданските общества по света, което създава климат на безнаказаност за нарушителите на правата на човека; отбелязва, че броят на демокрациите продължава да намалява, докато броят на авторитарните режими нараства;
6. осъжда нарочно създадените лозунги, с които авторитарните и нелибералните режими атакуват самата универсалност на правата на човека и принципите на правовата държава; предупреждава, че подобни лозунги се разпространяват от тези режими и в международни форуми като Съвета на ООН по правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да противодействат на тези враждебни послания, които често се основават на твърдения за културен релативизъм за прикриване, наред с другото, на злоупотреби с власт, както и на дезинформация и външна намеса в ЕС; призовава ЕС и държавите членки да

използват всички инструменти, с които разполагат, включително пълноценно да използват потенциала на международните културни отношения на ЕС;

7. изразява загриженост от факта, че международни конференции и широко отразени в медиите събития се организират в авторитарни и нелиберални държави, където защитниците на правата на човека са преследвани и тормозени, и че тези държави използват такива събития като възможност за реклама и за изкривяване на образа си на световната сцена по отношение на положението им в областта на правата на човека;
8. посочва увеличаването на арсенала от инструменти, използван от авторитарните, тоталитарните и нелибералните режими за изграждане на рамка за подкопаване на правата на човека чрез законодателни и незаконодателни разпоредби, които служат за манипулиране на избори, за заглушаване и сплашване на гражданското общество и на маргинализирани и уязвими лица и групи, малцинства, политически опоненти, независими медии и критични гласове, за контрол над съдебната система и за преследване на защитници на правата на човека, журналисти, адвокати, хора на изкуството и активисти, критикуващи практиките на тези режими;
9. осъжда нарастващото незачитане на международните закони в областта на правата на човека от страна на авторитарни и нелиберални режими, особено такива, които създават нови и разпалват вече съществуващи вътрешни и международни конфликти с опустошителни последици за правата на човека; отбелязва, че тези режими се опитват да подкопаят легитимността на международните закони в областта на правата на човека, за да избегнат тяхното спазване, с което са обвързани;
10. призовава да се оцени ефективността на тази дипломатическа стратегия и приканва ЕС да отправя ясни послания в защитата си на правата на човека;
11. изразява дълбока загриженост и решително осъжда жестокостите, военните престъпления и тежките нарушения на международното хуманитарно право, включително сексуалното и основаното на пола насилие, депортирането на деца и изтезанията и убийствата на цивилни лица и военнопленници, извършени от руските въоръжени сили и техните марионетни сили в незаконната, необоснована и непровокирана агресивна война на Русия срещу Украйна; напомня, че подкрепата за Украйна във войната ѝ срещу Русия е от ключово значение за запазването на основан на правила международен ред; настоятелно призовава да бъдат предприети всички необходими мерки, за да се гарантира, че лицата, извършили военни престъпления и нарушения на правата на човека в Украйна, са идентифицирани и подведени под отговорност; призовава ЕС и неговите държави членки и занапред да оказват пълна подкрепа на съответните заинтересовани страни, мерки и механизми в тази област, включително на украинските прокурори, следователи и съдии, на Международния наказателен съд, на анкетната комисия на Съвета на ООН по правата на човека и на националните разследвания съгласно принципа на универсалната юрисдикция; набляга на значението на бързото събиране и съхраняване на доказателства за военните престъпления и престъпленията срещу човечеството и приветства усилията на

гражданското общество в това отношение;

12. отбелязва със задоволство, че в областта на правата на човека има и „проблясъци на надежда“, които показват известен напредък въпреки много трудния контекст в това отношение в света; решително подкрепя работата на ООН, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) и Съвета на Европа (СЕ), както и на защитниците на правата на човека и организациите на гражданското общество, наред с други, при превръщането на международните ангажменти в конкретни действия за утвърждаване на правата на човека; подчертава необходимостта от по-стратегическа комуникация относно правата на човека и демокрацията, която да демонстрира ангажимента на ЕС чрез споделяне на положителни развития, политики и най-добри практики, и призовава делегациите на ЕС и дипломатическите мисии на държавите — членки на ЕС, да действат и в тази насока в трети държави; подкрепя кампанията на Европейската служба за външна дейност за отбелязване на 75-ата годишнина от Всеобщата декларация за правата на човека през 2023 г. [в подкрепа на инициативата на ООН „Правата на човека 75“] и инициативата „Добри истории за правата на човека“¹⁴ като начин за насърчаване на положителния дискурс за правата на човека;

Отговор на предизвикателствата в областта на универсалните права на човека и демокрацията

Спазване на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право

13. подчертава връзката между нарушенията на правата на човека и широко разпространената безнаказаност и липса на отчетност в регионите и държавите, засегнати от конфликти; подчертава необходимостта от спазване в международен план на правата на човека и хуманитарното право, по-специално по отношение на Женевските конвенции; категорично осъжда нарушенията на международното хуманитарно право и на правата на човека от страна на правителствените сили и въоръжените групи по целия свят, които в някои случаи се равняват на военни престъпления и престъпления срещу човечеството; призовава за ефективно гарантиране на бързото и безпрепятствено преминаване на хуманитарна помощ по време на въоръжени конфликти и природни бедствия и за системно създаване на хуманитарни коридори, когато и където е необходимо в ситуации на въоръжени конфликти и война; осъжда опитите на авторитарни правителства да се намесват и ограничават дейностите на организациите за хуманитарна помощ; припомня в този контекст значението на координацията между гражданските и военните участници; осъжда катастрофалните хуманитарни последици и нарушенията на правата на човека, причинени от съвременния начин на воюване в конфликтите по света, като например бомбените атентати срещу цивилни цели, изнасилванията и изтезанията, принудителното разселване и незаконното депортиране, наред с други неща; посочва последиците от въоръжените конфликти върху жените, и по-конкретно използването на сексуално насилие срещу жени и момичета като

¹⁴ <https://goodhumanrightsstories.net/>.

военна тактика, въздействието върху децата и малцинствата и последиците за околната среда;

14. призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за насърчаване на зачитането на международното хуманитарно право и за подкрепа на жертвите при получаването на достъп до международно правосъдие и до правна защита и обезщетение; подчертава, че атаките, насочени към цивилни лица и обекти, които са необходими за оцеляването на цивилните, са забранени съгласно международното хуманитарно право; призовава ЕС и неговите международни партньори да използват пълноценно всички съответни инструменти за борба с международните престъпления, в т.ч. прилагането на принципа на универсална юрисдикция, специалните трибунали на национално и международно равнище, включително за престъплението агресия, както и за създаването на гъвкави механизми за сътрудничество и финансиране с цел бързо събиране и анализ на доказателства за престъпления; приканва Комисията да се погрижи тези инструменти да бъдат прилагани съгласувано и по взаимно допълващ се начин с други подходящи инструменти на ЕС и на държавите членки;
15. отново призовава държавите членки да спомогнат за ограничаване на въоръжените конфликти и сериозните нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право, като спазват стриктно разпоредбите на член 7 от Договора на ООН за търговията с оръжие относно износа и оценката на износа, Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие¹⁵ и Регламента на ЕС относно изделията с двойна употреба¹⁶; настоятелно приканва ЕС да анализира злонамереното използване на шпионски софтуер, докато не бъдат въведени строги разпоредби за гарантиране на използването му в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека; отново изразява загриженост от използването на въоръжени безпилотни летателни апарати извън международната правна рамка и призовава за оценки на въздействието върху правата на човека по отношение на проектите за развитие на въоръжени безпилотни летателни апарати; призовава ЕС да поеме инициатива за създаване на правно обвързващ инструмент, който би забранил смъртоносните автономни оръжия без пълноценен човешки контрол;
16. настоява, че е важно да се гарантира съгласуваност на политиката на ЕС по отношение на ситуации на окупация или анексиране на територии, които следва да се ръководят от международното хуманитарно право, за да се предотвратят тежки нарушения на правата на човека на място; подчертава, че базираните в ЕС корпорации имат отговорността да прилагат най-строга политика за надлежна проверка към всяка икономическа или финансова дейност в тези територии или с тях и да гарантират строгото спазване на международното право, както и на политиката на санкции на ЕС, когато е приложимо към тези ситуации; призовава Комисията в този контекст да изясни правилата, приложими за търговията на ЕС

¹⁵ Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

¹⁶ Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба (ОВ L 206, 11.6.2021 г., стр. 1).

с такива територии;

Право на живот: напредък към всеобщо премахване на смъртното наказание

17. отново заявява, че е принципно против смъртното наказание, което е жестоко, нечовешко и унижително, а освен това е необратимо; изразява съжаление от факта, че въпреки тенденцията някои държави извън ЕС да предприемат стъпки за премахване на смъртното наказание, все още съществуват значителни предизвикателства в това отношение; изразява съжаление, че в някои държави извън ЕС броят на изпълнените смъртни присъди е достигнал най-високото си равнище за последните пет години; подновява призива си към всички държави да премахнат смъртното наказание или да въведат незабавен мораториум като първа стъпка към неговото премахване; насърчава ЕС и държавите членки да използват всички инструменти, с които разполагат, включително търговските споразумения и споразуменията за асоцииране с държави извън ЕС, за да работят за мораториум върху прилагането на смъртното наказание с оглед на неговото премахване;
18. подчертава, че ЕС трябва неотклонно да се стреми към всеобщо премахване на смъртното наказание като основна цел на външната си политика в областта на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да защитават в съответните международни форуми премахването на смъртното наказание и да мобилизират възможно най-широка подкрепа за тази позиция; насърчава продължаващите усилия на органите на ООН за всеобщо премахване на смъртното наказание, в съответствие с резолюциите на Общото събрание на ООН; освен това призовава съответните държави да намалят като първа стъпка списъка на престъпленията, наказуеми със смърт; призовава за прозрачност по отношение на смъртните присъди и екзекуциите в държавите, които не оповестяват тези статистически данни; подкрепя процеса на приемане от Африканския съюз на проекта на протокол към Африканската харта за правата на човека и народите относно премахването на смъртното наказание в Африка; насърчава други трети държави и регионални организации да започнат подобни процеси, включително чрез пълноценно включване на ОГО; подчертава значението на подкрепата за местните и регионалните усилия за премахването му;

Право на свобода на изразяване, свобода на медиите, академична свобода и право на информация

19. изразява дълбока загриженост от нарастващите пречки пред свободата на изразяване, включително художествено изразяване, и свободата на медиите по света, особено за журналистите; осъжда цензурата, на която са подложени журналисти, защитници на правата на човека и организации на гражданското общество, обществени “стражи”, лица, сигнализиращи за нередности, и хора на изкуството чрез прилагането на т.нар. „закони за чуждестранните агенти“, както и други законодателни и незаконодателни мерки, приети от авторитарни, тоталитарни и нелиберални режими, като например нарастваща административна тежест, глоби, заплахи, клевети и очерняне; припомня дълбоката си загриженост от използването на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, с цел заглушаването ѝ и настоятелно призовава както държавите членки, така и третите държави да преустановят подобни

практики; отбелязва, че подобни практики могат да се осъществяват също и в редица държави по света с отдавна установени демократични традиции; в този контекст приветства усилията за укрепване на защитата на журналисти и активисти в ЕС от стратегически съдебни производства, целящи тяхното заглушаване;

20. признава критичното значение на подкрепата за журналистите, изправени пред преследване и заплахи за своята безопасност, и призовава за създаването на програми за защита на журналистите, които да улесняват преместването и презаселването на онези от тях, които се намират в непосредствена опасност; изразява съжаление от практиките на целенасочено наблюдение и използване на шпионски софтуер, както и други цифрови заплахи срещу журналисти, и осъжда нарушенията на техните права на неприкосновеност на личния живот, свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, свобода на информацията и свобода на сдружаване, наложени от държавни и недържавни участници; отново потвърждава, че достъпът до достоверна и надеждна информация, както онлайн, така и офлайн, е основно право в едно демократично общество;
21. призовава държавите извън ЕС да приемат спешни мерки за предотвратяване на ненужно или прекомерно използване на сила, тормоз и произволно задържане по време на протести, както и да отменят или изменят всяко законодателство и административни актове, които нарушават правото на свобода на изразяване на мнение и на събрания;
22. настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат чрез двустранни и многостранни ангажименти дипломатическите си усилия в борбата с цензурата, заплахите и атаките срещу академичната свобода, по-специално срещу практикуваното от държавни и недържавни участници лишаване на свобода на учени по цял свят, което оказва съществени вреди върху правото на образование, възползването от научния прогрес и свободата на мнение и изразяване; призовава ЕСВД и Комисията да преразгледат съществуващите механизми за подкрепа и закрила с цел развиване на капацитета за установяване на случаи на атаки срещу академичната свобода и предоставяне на спешна защита и подкрепа при подобни случаи; приветства включването на учени в риск в механизма на ЕС за защитниците на правата на човека;
23. призовава Комисията да гарантира постоянна подкрепа на високо равнище за Световния център за правата на човека и демокрацията, предоставил безопасно пространство за студенти и учени, които трябваше да напуснат държавите си, за да продължат да защитават демокрацията и правата на човека, и е водеща инициатива в подкрепата на ЕС за образованието в областта на правата на човека в световен мащаб; подкрепя съвместното изявление относно академичната свобода, направено на 52-ата сесия на Съвета по правата на човека и подкрепено от всички държави членки; призовава държавите членки и делегациите на ЕС да играят ключова роля в наблюдението и докладването на нарушения на академичната свобода в държави извън ЕС; подкрепя разработването на проект за принципи за прилагане на правото на академична свобода и призовава ЕС да насърчава приемането на насоки относно академичната свобода в рамките на системата на ООН;

Право на свобода на мисълта, съвестта, религията и убежденията

24. отново изразява загриженост от нарушенията на правото на свобода на мисълта, съвестта, религията и убежденията и свързаните с тях престъпления от омраза; подчертава, че подобни нарушения се извършват отвъд географските и културните граници; изразява съжаление от инструментализирането за политически цели на идентичността, свързана с религията или убежденията, и от изключванията в някои държави на малцинства и на религиозни общности въз основа на техните религия или убеждения; осъжда все по-честото използване на принуда, дискриминация, тормоз и насилие срещу членове на малцинства, основани на мисълта, съвестта, религия или убеждения, техните имоти и места за поклонение; осъжда прибягването до обвинения в богохулство, вероотстъпничество и други обвинения на религиозна основа, включително предвиждането на смъртно наказание срещу осъдените, по отношение на религиозни малцинства и законни дейности в областта на правата на човека, в т.ч. в интернет и социалните медии, и в по-общ план срещу ограничаването на пространството на гражданското общество;
25. изцяло подкрепя правото на свобода на мисълта, съвестта и религията, на убеждения или на отказ от такива, както и правото на изповядване, на промяна или на отказ от своите вяра или убеждения без страх от насилие и дискриминация; осъжда нападенията срещу лица и организации на гражданското общество заради мирно поставяне под въпрос, критикуване или иронизиране на религиозни убеждения; призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за защита на тези права, да повдигнат тези въпроси на форумите на ООН по правата на човека и да работят със съответните механизми и комитети на ООН, включително с държави извън ЕС, за тяхната защита и предотвратяването на всякакви нарушения; призовава също така за повече усилия и сътрудничество на многостранно равнище и за събиране с подкрепата на МНС на доказателства за престъпления от омраза, изправяне на извършителите пред правосъдието и обезщетяване на жертвите;
26. признава стойността на междурелигиозния диалог, който води до мирно съвместно съществуване и взаимно разбирателство между различни религиозни, верски и етнически групи, и призовава ЕС и държавите членки да насърчават този диалог; отбелязва, че атеизмът и хората, обявяващи се за нерелигиозни, бързо се увеличават в световен мащаб и че те не следва да бъдат пренебрегвани в политическата рамка на ЕС за свободата на мисълта, съвестта, религията и убежденията;
27. препоръчва специалният пратеник на ЕС за насърчаване на свободата на религията и убежденията извън ЕС да работи в тясно сътрудничество и по допълващ се начин със специалния представител на ЕС (СПЕС) за правата на човека, представителите на ЕС за конкретни региони и работната група на Съвета „Права на човека“, и за тази цел счита, че позицията на специалния пратеник следва да бъде интегрирана в ЕСВД по начин, подобен на този за другите специални пратеници и специалните представители на ЕС; изразява съжаление от факта, че мандатът на специалния пратеник беше подновен от Комисията без предварителна оценка на ефективността и добавената стойност на тази длъжност,

въпреки че Парламентът многократно поиска такава оценка; призовава тази оценка да бъде извършена и въз основа на това да бъдат разпределени подходящи финансови и човешки ресурси, за да му се даде възможност да изпълнява ефективно своя мандат; припомня, че тази година бе отбелязана 10-годишнината от приемането на Насоките на ЕС относно утвърждаването и защитата на свободата на религията и убежденията; изразява съжаление от факта, че въпреки че в насоките се предвижда собствена 3-годишна оценка от Съвета, такава не е публично оповестявана досега; призовава Съвета да извърши тази оценка и да сподели резултатите с Парламента; подкрепя изцяло практиката на ЕС да поема водеща роля по свързани тематични резолюции в Съвета на ООН по правата на човека и Общото събрание на ООН; призовава ЕСВД и делегациите на ЕС да повдигат, когато е целесъобразно, общи въпроси и да цитират конкретни случаи, свързани с преследването на или дискриминацията срещу религиозни или изповядващи определени убеждения малцинства, в рамките на диалозите за правата на човека с държавите партньори и форумите на ООН по правата на човека, като същевременно следват ориентиран към резултатите подход и включват перспектива за равенство между половете;

Право на равенство и недискриминация

28. отново осъжда всички форми на расизъм, нетърпимост, ксенофобия и дискриминация въз основа на раса, етническа принадлежност, националност, социална класа, увреждане, каста, религия, убеждения, пол, възраст, сексуална ориентация или полова идентичност; подчертава значението на възприемането на комбиниран подход при разглеждането на въпроси, свързани с дискриминацията; подчертава, че расизмът, дискриминацията, ксенофобията, антисемитизмът и ислямофобията, наред с другото, както и религиозното преследване и свързаната с него нетърпимост, продължават да бъдат основен проблем в световен мащаб и че тези проблеми бяха допълнително изострени от пандемията от COVID-19;
29. осъжда нарастващата международна заплаха от речи на омразата, включително онлайн; отбелязва, че жените са по-чести обекти на нападения онлайн, което има отрицателно въздействие върху политическото участие на жените и равенството между половете при вземането на решения; призовава за приемането на ефективни мерки в отговор на дискриминационното поведение и за прекратяване на безнаказаността, както и за разработване, в сътрудничество с държавите членки и с приноса на Парламента, на конкретни местни стратегии за подпомагане на борбата с дискриминацията в държави извън ЕС, в консултация с местните представители и организациите на гражданското общество; отново подчертава решаващата роля на образованието и диалога за насърчаване на толерантността, разбирателството и многообразието;
30. отбелязва с голяма загриженост мащаба и последиците от основаните на кастов признак йерархии, дискриминация и нарушения на правата на човека, включително лишаването от достъп до правната система или до заетостта, продължаващите сегрегация, бедност и стигматизация, както и обусловените от кастовата система пречки за упражняване на основните права на човека и човешкото развитие; отново призовава за разработването на политика на ЕС относно дискриминацията и на специфични местни стратегии за подпомагане на

борбата с дискриминацията, основани на кастов признак, в най-засегнатите от това държави; препоръчва Европейският парламент да разгледа основаната на кастов признак дискриминация във всички свои свързани комисии и делегации, да назначи звено за контакт във връзка с основаната на кастов признак дискриминация, а когато посещава държави извън ЕС, засегнати от този проблем, да се консултира със съответните организации и да повдига въпроса за основаната на кастов признак дискриминация пред местните органи и други еквивалентни структури, както и да проведе годишно изслушване с цел преглед на действията и напредъка на ЕС по случай Международния ден за борба с расовата дискриминация;

Право на защита от изтезания и нечовешко или унижително отнасяне

31. осъжда всяко действие или опит за подстрекаване, разрешаване, систематизиране, съгласие или приемане на изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, насилствени изчезвания, произволни задържания и извънсъдебни екзекуции при всякакви обстоятелства, включително когато се извършват от правоприлагащите органи; призовава всички държави да приемат и прилагат ефективни мерки с ориентиран към жертвите подход, с цел предотвратяване на изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, като същевременно се гарантира търсенето на отговорност от извършителите; и изразява съжаление от факта, че тяхното използване продължава да бъде широко разпространено в много държави; отбелязва с голяма загриженост тенденцията към увеличаване на броя на изтезанията в световен мащаб и ширещата се безнаказаност на техните извършители; призовава всички държави системно да преразглеждат съответните си правила за разпит и протоколи за поведение за целите на правоприлагането в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека;
32. изразява съжаление от това, че по света съществуват лица, лишени от свобода заради убежденията си, и призовава ЕСВД и държавите членки да увеличат усилията си за безусловното им освобождаване; призовава ЕСВД и Комисията да подкрепят създаването и функционирането на национални механизми за превенция в държави извън ЕС, както и на организации на гражданското общество, активни в тази област; призовава ЕС да започне диалог с трети държави, за да превърне подобряването на условията в затворите в основен въпрос на обществената политика, по-специално чрез справяне с проблема с пренаселването на затворите чрез използване на алтернативи на задържането; признава важната роля на организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека в борбата срещу изтезанията и други форми на малтретиране и настоятелно призовава ЕС да ги подкрепя при наблюдението на местата за лишаване от свобода в съответствие с преразгледаните насоки на ЕС относно изтезанията;
33. призовава ЕС да насърчи трети държави да приведат националните си разпоредби относно съдебните гаранции в съответствие с международните си ангажименти (напр. криминализиране на изтезанията в съответствие с Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание); осъжда всички форми на трафик на хора и принудителен

труд, включително когато са спонсорираны от държави, както и всички форми на съвременно робство; призовава ЕС и неговите държави членки да поемат водеща роля в ликвидирането им и да включат, когато е целесъобразно, конкретно позоваване в това отношение в споразуменията на ЕС с трети държави;

Право на участие на обществеността

34. отбелязва, че правото на активно и пасивно участие в свободни, прозрачни и честни избори не се зачита от авторитарните, тоталитарните и нелибералните режими, но също така в редица демократични държави съществуват все повече пречки пред пълноценното упражняване на тези права; подчертава, че тези режими провеждат фалшиви избори с цел укрепване на властта си, тъй като при тях липсва реално политическо оспорване, легитимност и плурализъм; призовава за увеличаване на усилията за гарантиране на общественото участие на малцинствата, както и за повишаване на представителството на жените и младите хора в изборните процеси; подчертава ролята на мисиите на Европейския съюз за наблюдение на избори в независимата и безпристрастна оценка на наблюдаваните от тях изборни процеси; призовава за последващи действия във връзка с приемането и изпълнението на препоръките на тези мисии за наблюдение на избори в трети държави, както и за включването им като съществен елемент в рамките на отношенията между ЕС и въпросната трета държава; отбелязва, че все по-често се случва държави да отказват да поканят ЕС да наблюдава техните избори, и призовава ЕСВД да разгледа ситуацията;

Културни права

35. потвърждава универсалността на културните права като форма на човешки права, която позволява както на отделни лица, така и на групи хора да развиват и изразяват своите хуманност и идентичност; подкрепя мандата на специалния докладчик на ООН в сферата на културните права за осигуряване на по-добра видимост за културните права в системата за човешките права и насърчаване на по-доброто разбиране на сериозността на тяхното нарушаване и на възможността за тяхното реализиране за всички, и призовава за подновяване на мандата на специалния докладчик на ООН след 2024 г.; решително осъжда разрушаването на историческо, художествено и културно наследство в конфликти, както и системното и политически или идеологически мотивирано разрушаване на историческо, художествено и културно наследство и изкореняването на идентичностите и културите на суверенни държави, народи или малцинства; осъжда незаконното изнасяне на паметници на културата и трафика с тях; настоятелно призовава за връщане на културните произведения и артефакти на местата им на произход; припомня, че унищожаването на културно наследство може да представлява военно престъпление и нарушение на правата на човека, и в този контекст припомня ангажиментите за „отговорност за закрила“, поети от международната общност, включително за опазване на културното наследство по време на въоръжени конфликти и след тях;

Права на жените, включително сексуалното и репродуктивното здраве и права, и равенство между половете

36. подчертава, че правата на жените и равенството между половете са абсолютно необходими и неделими права на човека, както и основа за принципите на правовата държава и устойчиви демокрации; изразява съжаление от факта, че милиони жени и момичета продължават да се сблъскват с дискриминация и насилие, най-вече най-уязвимите от тях в контекста на конфликти, следконфликтни ситуации и разселване, и особено жени и момичета с увреждания, които са подложени на двойна дискриминация, и че жените и момичетата са лишени от достойнство, автономност, в т.ч. телесна, и дори живот; осъжда продължаващите и нарастващи враждебни реакции срещу равенството между половете и правата на жените, в т.ч. всички опити за отстъпление, по-специално по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП), съществуващите права и защита, както и законодателството, политиките и практиките, които продължават да отричат или ограничават тези права в много държави, което може да представлява апартейд по пол; осъжда всички форми на експлоатация и на насилие, основано на пола, и изразява загриженост от принудителните бракове и основаните на честта злоупотреби, насилие и убийства, извършвани срещу жени и момичета; призовава ЕС, неговите държави членки и единомислещи партньори да увеличат усилията си за гарантиране на пълноценното упражняване и защита на техните човешки права; приветства присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул и призовава държавите — членки на ЕС, които все още не са направили това, да я ратифицират и да започнат да я прилагат във възможно най-кратък срок; в тази връзка подкрепя ролята на посланика на ЕС по въпросите на пола и многообразието, както и ангажимента на СПЕС за правата на човека; призовава за Харта на ЕС за правата на жените;
37. признава, че насърчаването и защитата на СРЗП е от съществено значение за постигане на равенство между половете, и потвърждава правото на достъп до всеобхватни услуги за СРЗП, включително съвременна контрацепция, безопасен и законен аборт, здравно обслужване за майките, здравно обслужване преди и след раждане, асистирана репродукция и достъп до информация и образование относно СРЗП, включително всеобхватно сексуално образование, без каквато и да е форма на дискриминация, принуда или насилие; призовава ЕСВД, ЕС и държавите членки да предприемат решителни действия за даване на приоритет и насърчаване в своите многостранни и двустранни взаимоотношения на СРЗП, включително на достъпа до безопасен и законен аборт, в съответствие с международните закони и стандарти в областта на правата на човека и насоките на СЗО;
38. признава сложното положение и уязвимостта на жените, принадлежащи към малцинства, например етнически, религиозни или верски общности, особено на места с присъствие на радикализирани групи и насилнически милиции; решително осъжда насилието във всичките му разновидности, в т.ч. сексуално насилие, отвлечане, принудително разселване, трафик или убийства на жени, извършени въз основа на етническа принадлежност, религия или убеждения, или такива, извършвани чрез радикални и екстремистки програми; решително осъжда дискриминацията и нарушенията на човешките права на жените с комбинация от

идентичности, включително тези, принадлежащи към етнически малцинства; отново призовава държавите членки да приемат и прилагат стратегии, политики и програми за постигане на напредък в областта на СРЗП на маргинализираните групи жени и за премахване на системните, финансовите, правните, практическите и социалните пречки, пред които те са изправени, както и да гарантират, че СРЗП са защитени и се зачитат навсякъде;

39. осъжда практиката на сурогатно майчинство: световен феномен, който излага жените по целия свят на експлоатация и трафик на хора, насочен по-специално към финансово и социално уязвими жени; подчертава неговото сериозно въздействие върху жените, техните права и тяхното здраве, както и трансграничните му последици;
40. призовава ЕС да разгледа, при изпълнението на Третия план за действие относно равенството между половете, при изготвянето на местната стратегия на ЕС срещу дискриминацията, основана на пола, и в съответната секторна дейност, въпроса за интересекционалността чрез разработване на политика за борба с множеството форми на дискриминация, пред които са изправени милиони жени и момичета, жертви на нарушения на човешките им права, включително насилие и сексуални злоупотреби, разселване, принудителен труд, проституция и трафик, и включително равенството между половете и овластяването на жените и момичетата във всички аспекти на външните отношения и сътрудничеството за развитие, а именно приемането на феминистка външна политика, политика за развитие и отбрана на ЕС в съответствие с неговите глобални ангажименти;
41. призовава за по-съгласувани усилия за ликвидиране на сексуалното насилие, използвано като оръжие, и за борба с безнаказаността на извършителите на такова насилие; призовава Комисията да полага усилия за пълно изкореняване в световен мащаб на практиките на генитално осакатяване, масови стерилизации и насилствени аборти на жени;

Правата на малцинствата

42. припомня, че повечето от факторите за конфликтите, придружени с насилие в световен мащаб, включват оплаквания на малцинства от изключване, дискриминация и неравенства, свързани с нарушения на човешките права на малцинствата, както беше отбелязано от специалния докладчик на ООН по въпросите на малцинствата; подчертава необходимостта от интегриране на защитата на правата на малцинствата и разработването на механизми за защита на равнището на ООН; припомня задълженията на държавите да защитават правата на своите национални, етнически, културни, религиозни и езикови малцинства в рамките на съответните си територии; изразява съжаление, че въпреки международните задължения и ангажименти за защита на малцинствата, по света има политики на принудителна асимилация на национални, етнически и езикови малцинства чрез пренебрегване на техните основни права и техните права на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да предоставят активна подкрепа на трети държави за зачитане на основните човешки права на националните, етническите и езиковите малцинства във всички области; призовава Комисията да подкрепи защитата на правата на малцинствата,

включително като приоритет в рамките на тематичната програма за правата на човека и демокрацията на ЕС за съседство, развитие и международно сътрудничество и съответния инструмент (ИССРМС) — Глобална Европа;

43. подчертава външното измерение на Плана за действие на ЕС за борба с расизма и призовава Комисията, ЕСВД и делегациите на ЕС да се ангажират с партньори в държави извън ЕС, за да подкрепят разработването на подобни стратегии и политики, в диалог с представители на организации на гражданското общество и членове на маргинализираните и уязвимите общности, въз основа на подхода, очертан в Насоките на СВКПЧ на ООН относно дискриминацията, основана на произход, и който следва да обхваща набора от възможни действия на ЕС като насърчаване на законодателни промени и прилагането им, планове за видимост, програми за подкрепа;

Права на мигрантите и бежанците

44. осъжда подкопаването на човешките права и безопасността на мигрантите, бежанците и принудително разселените лица; отново утвърждава техните неотменими човешки права и припомня задължението на държавите да ги защитават в съответствие с приложимото международно право; призовава ЕС и неговите държави членки ефективно да отстояват тези права в миграционната политика и в политиката в областта на убежището на ЕС и в сътрудничеството си с държавите партньори; изразява съжаление от възходящата тенденция в ксенофобията, расизма и дискриминацията по отношение на мигрантите; подчертава, че бежанците и мигрантите са изправени пред различни форми на насилие — включително такива, които не са документирани, и включително по време на принудителни разселвания — като например сексуално и основано на пола насилие, както и пред много пречки, например при достъпа до здравно обслужване; изразява изключителна загриженост във връзка с безпрецедентния брой принудително разселени лица в резултат на нарушения на правата на човека, който се удвои през последните 10 години; приветства задействането на Директивата за временната закрила¹⁷ и призовава за нейното прилагане, когато е необходимо; призовава за повишаване на усилията за защита на правата на мигрантите и за гарантиране на достъпа им до всички основни услуги, включително по време на транзитно преминаване, както и за спазване на принципа на забрана за връщане; призовава за незабавно прекратяване на незаконната практика на отблъскване на лица, търсещи убежище; призовава за справяне с първопричините за миграцията и принудителното разселване;
45. подчертава значението на принципите на солидарност и споделена отговорност между държавите членки при справянето с миграционните потоци, включително с цел облекчаване на предизвикателствата, пред които са изправени държавите членки на първо пристигане; отново потвърждава подкрепата си за Пътната карта относно Пакта за миграцията и убежището; настоятелно призовава съзаконодателите да удвоят усилията си за завършване на реформата на

¹⁷ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

законодателната рамка в областта на убежището и миграцията преди края на настоящия парламентарен мандат;

46. настоява всички споразумения на ЕС и държавите членки за сътрудничество в областта на миграцията и за обратно приемане с държави извън ЕС да са в строго съответствие с международното право в областта на правата на човека, с бежанското право и морското право, по-специално с Конвенцията за статута на бежанците; призовава Комисията и държавите членки да включат предварителни оценки и механизми за наблюдение за оценка на въздействието на сътрудничеството с трети държави върху правата на човека и да споделят резултатите с Парламента; изразява дълбока загриженост от практиката на сключване с трети държави на неформални споразумения относно сътрудничество в областта на миграцията, върху които Парламентът няма надзор; призовава държавите членки да гарантират прозрачност и да дадат възможност за парламентарен контрол и демократичен надзор, по-специално по отношение на сътрудничеството със страни, за които е известно, че извършват нарушения на правата на човека; настоява, че правата на човека трябва да бъдат интегрирани и наблюдавани във всички дейности, извършвани от Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EASO);
47. призовава ЕС и неговите държави членки да осигурят пълна прозрачност по отношение на свързаното с миграцията финансиране от ЕС за трети държави и да гарантират, че то не улеснява пряко или косвено извършването на нарушения на правата на човека или безнаказаността за такива нарушения; призовава при финансираните от ЕС хуманитарни операции да се отчитат специфичните нужди на децата и други уязвими групи и да се гарантира тяхната закрила по време на разселването им; в този контекст осъжда настаняването на деца мигранти в центрове за задържане, особено когато са отделени от своите родители или законни настойници;
48. решително осъжда мрежите за контрабанда на мигранти и трафик на хора и призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за борба срещу тези мрежи и за предотвратяване на контрабандата, включително чрез взаимодействие с трети държави, в съответствие с европейските и международните стандарти в областта на правата на човека; подчертава, че поради липсата на безопасни и законни миграционни маршрути мрежите за контрабанда печелят и са отговорни за трагичната загуба на човешки живот по миграционните маршрути; набляга на обстоятелството, че разпространението на информация и кампаниите за повишаване на осведомеността относно опасностите, свързани с контрабандата, са от решаващо значение;

Права на коренното население

49. отбелязва със съжаление, че коренното население продължава да се сблъсква с широка и системна дискриминация и преследване в световен мащаб, включително с принудително разселване; осъжда произволните арести и убийствата на защитници на правата на човека и на земята, които се застъпват за правата на коренното население; подчертава, че насърчаването на правата на коренното

население и неговите традиционни практики е от ключово значение за постигане на устойчиво развитие, за борба с изменението на климата и опазване на биологичното разнообразие; настоятелно призовава правителствата да провеждат политики за развитие и опазване на околната среда, които зачитат икономическите, социалните и културните права и приобщават коренното и местното население в съответствие с целите на ООН за устойчиво развитие; отново призовава ЕС, неговите държави членки и техните партньори в международната общност да приемат всички необходими мерки за признаване, защита и утвърждаване на правата на коренното население, включително на техните езици, земи, територии и ресурси, както е посочено в Декларацията на ООН за правата на коренното население, по-специално във връзка със свободното, предварително и информирано съгласие; призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират добросъвестен ангажимент и зачитане на горепосочените права чрез търговските инструменти на ЕС и съответното законодателство на ЕС, приложимо за установените в ЕС дружества; насърчава ратифицирането на Конвенция № 169 на Международната организация на труда (МОТ) относно коренното население и племенните народи;

50. призовава всички държави, включително държавите — членки на ЕС, да гарантират, че коренното население и местните общности са включени в процесите на разискване и вземане на решения от международната дипломация по въпросите на климата; насърчава Комисията да продължи да подкрепя диалога и сътрудничеството между различните видове коренно население и ЕС;

Права на човека, стопанска дейност и търговия

51. подчертава ролята на търговията като основен инструмент за насърчаване и подобряване на положението с правата на човека в държавите партньори на ЕС, включително чрез общата схема от преференции плус (ОСП+); при все това отбелязва, че подобрението в някои от тези страни е незначително или въобще не се наблюдава такава; изразява съжаление от вредното въздействие на прекомерните и експлоататорски стопански дейности върху правата на човека и демокрацията и осъжда корпорациите, които незаконно експлоатират природни ресурси и оказват неблагоприятно въздействие върху упражняването на правата на човека в местните общности;
52. призовава ЕС да осигури допълващи се амбициозни европейски и международни инструменти, съдържащи стабилни материалноправни разпоредби, включително относно достъпа до правосъдие и ефективни правни средства за защита за засегнатите лица; в това отношение призовава за бързо и амбициозно окончателно споразумение по Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта с обвързващи правила на ЕС относно отговорното корпоративно поведение по отношение на правата на човека, трудовите и екологичните права както и за своевременно финализиране на забраната на продуктите на принудителен труд, така че да се гарантира, че такива продукти са забранени на пазара на Съюза; подчертава, че пълноценното участие на заинтересованите страни, което включва жертви, представители на жертвите, работнически съюзи и други заинтересовани страни, представлява всеобхватен и постоянен компонент на процеса на надлежна проверка, както и основна стъпка за установяване,

вземане на мерки и справяне с принудителния труд; подчертава значението на мерките за отстраняване и достъп до правосъдие, които са в съответствие с ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, включително на финансовите и нефинансовите мерки в консултация с жертвите; настоятелно призовава Комисията да представи пред Съвета препоръка, за да получи ЕС амбициозен мандат да се ангажира в текущите преговори за правнообвързващия инструмент на ООН относно бизнеса и правата на човека във възможно най-кратък срок; призовава Комисията, ЕСВД и делегациите на ЕС да отстояват корпоративната социална отговорност, корпоративната отчетност и принципите в своя диалог с трети държави и да ги подкрепят при разработването на собствени национални планове за действие;

53. припомня отговорността на предприятията в гарантирането на това, че техните дейности и вериги на доставки не са замесени в нарушения на правата на човека, включително срещу защитници на екологичните, коренните и трудовите права; подчертава съществените задължения и отговорности на държавите и другите действащи лица, включително корпорациите и предприятията, за смекчаването на последиците от изменението на климата, предотвратяването на отрицателното им въздействие върху правата на човека и насърчаването на подходящи политики в съответствие със задълженията по отношение на правата на човека;
54. припомня, че правото на труд е залегнало в член 23 от Всеобщата декларация за правата на човека и подчертава във връзка с това, че малките и средните предприятия (МСП) осигуряват над две трети от работните места в световен мащаб и могат да подкрепят напредъка на социалните и икономическите права; в този контекст отново заявява, че е важно да се гарантират подходящи еднакви условия на конкуренция за МСП;
55. подчертава, че свободата на стопанска инициатива е право, залегнало в член 16 от Хартата на основните права; насърчава ЕС и държавите членки да поемат водеща роля в дебата в ООН и на други многостранни форуми за признаване на правото на човека на свобода на стопанска инициатива в световен мащаб;

Права на ЛГБТИК+ лицата

56. изразява съжаление относно нарушенията на правата на човека, включително дискриминацията, стигматизацията, сегрегацията, преследването, насилието и убийствата на лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални, небинарни, интерсексуални и куиър (ЛГБТИК+) лица по света, както и на защитниците на техните права; отчита значението на едно приобщаващо образование за борбата с дискриминацията от ранните ѝ етапи; изразява изключителна загриженост във връзка с разпространението на омраза и послания и законодателство срещу ЛГБТИК+, насочени към ЛГБТИК+ лицата и защитниците на правата на човека;; призовава държавите извън ЕС да приемат конкретни политики за закрила на ЛГБТИК+ лицата, като им предоставят инструментите за безопасно докладване на нарушение на техните права; призовава държавите извън ЕС да премахнат правните разпоредби, които пряко или косвено се превръщат в дискриминация, тормоз и преследване на ЛГБТИК+ лицата; подновява призива си за пълното прилагане на Стратегията за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г., в

качеството ѝ на инструмент на ЕС за подобряване на положението на ЛГБТИК+ лицата по света; изразява особена загриженост относно ЛГБТИК+ лицата, които живеят в недемократични режими, и призовава за гъвкави механизми за тяхна закрила и за закрила на защитниците на техните права; призовава ЕС и държавите членки да прилагат изцяло и последователно насоките на ЕС за насърчаване и защита на упражняването на всички човешки права от ЛГБТИК+ лицата в цялата си външна политика;

Правата на детето

57. решително осъжда влошаването на зачитането на правата на детето и все по-честите нарушения на тези права, включително чрез насилие, ранни и принудителни бракове, сексуални злоупотреби и експлоатация, генитално осакатяване, трафик, детски труд, в т.ч. принудителен, набиране на деца войници, включително от престъпни групи, липса на достъп до образование, включително правото да учат за собствената си култура, традиции и езици и здравеопазване, недохранване, сегрегация и крайна бедност; осъжда отвличането, принудителната раздяла и депортирането, осиновяването и принудителното асимилиране на деца, включително на етнически малцинства, особено в случаи на война и конфликт; подчертава все още големия брой деца по света, принудени да работят, обикновено при опасни условия; подновява призива си за системен и последователен подход към утвърждаването и защитата на правата на децата във всички политики на ЕС; призовава за включване на конкретен подход относно правата на детето в правосъдните процеси, с който се подобряват достъпът на децата до правосъдие и ефективните правни средства за защита и се гарантира, че извършителите на нарушения са подведени под отговорност; подчертава необходимостта от създаване на устойчиви начини за реинтеграция и обезщетения за деца, чиито права са били нарушени в някой от различните конфликти по света; настоятелно призовава за неотложно пълно и всеобщо ратифициране на Конвенцията на ООН за правата на детето;
58. подчертава ролята на образованието за развитието на децата и младите хора по света; подчертава, че достъпът до всеобщо, приобщаващо и качествено образование е човешко право, което следва да включва повишаване на осведомеността на учащите относно техните човешки права и относно това в какво се състои едно нарушение и как да се докладва; отбелязва, че съгласно член 26 от Всеобщата декларация за правата на човека родителите имат приоритетното право да избират вида на образованието, което да получат техните деца; призовава ЕС и неговите държави членки да направят всичко възможно, за да гарантират, че правото на образование се зачита по целия свят, включително в бежанските лагери и центрове; призовава Комисията и ЕСВД да поддържат стабилно финансиране за образованието чрез инструментите на Съюза за външно финансиране и да подкрепят държави извън ЕС при създаването и развитието на качествени образователни системи; подчертава, че всички образователни и училищни материали трябва да отговарят на стандартите на ЮНЕСКО в областта на образованието;

Права на хората с увреждания

59. изразява загриженост във връзка с предизвикателствата пред пълноценното упражняване на правата на хората с увреждания, като например достъпа до приобщаващо и качествено образование, здравеопазване и заетост, и участието в политическия живот; отново призовава ЕС да подпомага разработването на политики в подкрепа на лицата, полагащи грижи за хора с увреждания, по цял свят; призовава всички заинтересовани страни да повишават общественото съзнание и да се борят с дискриминационното поведение спрямо лицата с увреждания; отново призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за насърчаване на равните права на хората с увреждания чрез външната дейност на ЕС, включително по отношение на държавите кандидатки, в съответствие със съществуващите задължения като държави — страни по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания; подчертава необходимостта от осигуряване на системен и структуриран диалог с организациите, представляващи хората с увреждания в държавите партньори, и от прилагане на политики, които гарантират пълноценното упражняване на тяхното човешко право на равноправно участие в обществото, включително при упражняването на правото им на глас, като се вземат предвид техните специфични потребности и перспективи; отново призовава ЕС да подпомага държавите партньори в разработването на политики за подкрепа на качествените и достъпни физически и финансово грижи; призовава за бързо приемане на предложението за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация;

Права на възрастните хора

60. отново призовава ЕС и неговите държави членки да разработят нови начини за укрепване на правата на възрастните хора, като вземат предвид, наред с другото, многобройните предизвикателства, пред които те са изправени, като например възрастова дискриминация, бедност, насилие, липса на социална закрила, самота и цифрова изолация; призовава държавите извън ЕС да приемат политики, които улесняват достъпа до качествени, достъпни и финансово приемливи здравни, социални и правни услуги за възрастните хора, като се обърне конкретно внимание на борбата с риска от бедност, по-специално за възрастните жени, поради разликата в заплащането на жените и мъжете в хода на професионалния им живот; подчертава, че тяхното участие по независим начин в обществените дела следва да бъде гарантирано и че те следва да могат с достойнство да се възползват напълно от своите човешки права и основни свободи;

Право на прехрана, вода и канализация

61. припомня, че правото на храна, безопасна питейна вода и канализация, включително физическият и икономически достъп до безопасна и подходяща храна, вода и системи за хигиена, е международно признато право на човека; изразява изключителна загриженост относно предизвикателствата пред правото на прехрана в световен мащаб, особено в ситуации на война и конфликти, както и на природни бедствия и екстремни метеорологични явления заради изменението

на климата; призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават задължителни насоки относно правото на прехрана в рамките на системата на ООН; призовава да се приемат обществени политики за борба с глада, особено сред децата, включително чрез засилване на международното сътрудничество, за да се отговори на глобалната продоволствена несигурност и да се предостави спешна помощ на населението, изложено на риск от глад;

62. призовава ЕС, държавите членки и международната общност незабавно да положат допълнителни усилия за борба с очертаващата се сериозна опасност от недостиг на храна; подчертава, че продоволствената сигурност беше утежнена от много конфликти, възникващи по целия свят, включително настоящите конфликти в държави, които са големи световни износители на първични хранителни продукти, по-специално зърно, с огромни последици в няколко области на света; решително осъжда използването или заплахата от продоволствена несигурност като политически инструмент за водене на война, както и неблагоприятните последици от спекулациите с цените на храните;

Право на чиста, здравословна и устойчива околна среда

63. подчертава, че климатичната криза и нейното въздействие върху околната среда и биологичното разнообразие имат пряко въздействие върху ефективното упражняване на всички права на човека и че тези въпроси са взаимосвързани и взаимозависими; призовава за бързо приемане на политики за засилване на международното сътрудничество и подобряване на изграждането на капацитет в това отношение, както е посочено в Резолюция 76/300 на Общото събрание на ООН; признава критично важната работа на организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека в областта на околната среда и активистите на коренното население за опазването и защитата на околната среда и биологичното разнообразие; изразява съжаление относно риска и осъжда всички форми на насилие, пред които са изправени защитниците на правата на човека в областта на околната среда, и призовава за гарантиране на тяхната ефективна защита; подчертава необходимостта от ефективно справяне с принудителното разселване на хора, причинено от разрушаването на околната среда и изменението на климата, което увеличава риска от нарушения на правата на човека и от уязвимости по отношение на различни форми на експлоатация; призовава ЕС и държавите членки да увеличат усилията си за подкрепа на регионалните механизми, в т.ч. специалния докладчик на ООН за защитниците на околната среда и Споразумението от Ескасу¹⁸;
64. настоятелно призовава Обединените нации и регионалните механизми в областта на правата на човека да поемат по-голяма роля в закрилата на екосистемите и защитниците на околната среда по цял свят, по-специално на места, където изменението на климата има сериозно въздействие върху местните общности; призовава ЕС да насърчава инициативата на равнището на ООН, при която се изпращат международни наблюдатели на места, където има сериозни екологични вреди, кризи или ситуации и където защитниците на екологичните права са изложени на голям риск, както и да се ангажира с подпомагане на органите за

¹⁸ Регионалното споразумение за достъп до информация, публично участие и правосъдие в Латинска Америка и Карибския басейн от 4 март 2018 г.

гарантиране на сигурни условия за тези защитници;

65. насърчава ЕС и държавите членки да подкрепят признаването на екоцида като международно престъпление съгласно Римския статут на Международния наказателен съд;
66. припомня, че преходът към чиста енергия трябва да бъде справедлив и да зачита основните права на всекиго; подчертава, че разработването и изпълнението на политики и проекти в областта на енергийния преход следва да се извършва по начин, който не задълбочава нарушенията на правата на човека и не вреди на околната среда;

Правата на човека и цифровите технологии

67. изразява загриженост от заплахата, която изкуственият интелект (ИИ) може да представлява за демокрациите и правата на човека, особено ако не е надлежно регулиран; приветства заключенията на Съвета от 26 юни 2023 г. за укрепване на ролята и лидерската позиция на ЕС в глобалното цифрово управление, по-специално позицията му на определящ фактор в глобалната цифрова нормативна уредба, и в този смисъл приветства предложението за регламент за хармонизиране на правилата относно ИИ, които трябва да защитават правата на човека, по-специално правото на личен живот и недискриминация, и предимствата, които ИИ може да предложи за благосъстоянието на хората; подчертава, че са необходими спешен надзор, стабилна прозрачност и подходящи гаранции за новите и нововъзникващи технологии, като например шпионския софтуер; подчертава значението на основан на човешките права подход към тези технологии; осъжда използването на нови и нововъзникващи технологии като инструменти за принуда с цел увеличаване на тормоза, сплашването и преследването на защитници на правата на човека, активисти, журналисти, адвокати и малцинства; заема твърдата позиция, че износът на шпионски софтуер от Съюза за трети държави, където такива инструменти се използват срещу активисти за правата на човека, журналисти и критици на правителството, е тежко нарушение на основните права, залегнали в Хартата, и грубо нарушение на правилата на Съюза за износ;
68. изразява съжаление от практиките на авторитарни и тоталитарни режими за ограничаване на достъпа на гражданите до интернет, включително прекъсвания на интернет по време на публични събрания и протести, наред с другото; набляга върху значението на едно отворено, свободно, стабилно и сигурно киберпространство, в което се отстояват основните ценности на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава; подчертава значението за цифровата дипломация на ЕС за постигане на подход по отношение на цифровите технологии, основан на правата на човека;
69. изразява загриженост от кибератаките, считани за хибридни заплахи, които често се използват за поразяване на критични за цивилното население услуги и инфраструктура; изразява загриженост от учестването на това явление, което може да води и до нарушения на цифровите права на населението и до увеличаване на насилието офлайн;

70. призовава Комисията и ЕСВД да насърчават приемането на закони за борба с дезинформацията и словото на омразата в държави извън ЕС с цел изрична забрана и налагане на наказания за изказвания, подтикващи към дискриминация, омраза или насилие въз основа на раса, етническа принадлежност, националност, социална класа, увреждане, каста, религия, убеждения, възраст, сексуална ориентация, пол или полова идентичност, и ги призовава да оказват натиск върху технологичните дружества и платформите в социалните медии, така че да се насърчава среда, чувствителна по отношение на правата на човека онлайн;

Укрепване на инструментариума на ЕС за утвърждаване и защита на правата на човека и демокрацията по света

План за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията

71. отбелязва, че изпълнението до момента на плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията от страна на ЕС и неговите държави членки, макар и съществено, все още изостава и е трудно за оценяване при липса на обвързани със срокове и измерими цели; отбелязва констатацията в междинния преглед на плана за действие относно безпрецедентните предизвикателства, пред които се изправи светът от приемането на този план насам, както и общите спънки в защитата на правата на човека през последните години, но подчертава, че това следва да доведе до подобряване на изпълнението на плана за действие за оставащия му период, с цел максимално увеличаване на полезните взаимодействия и взаимното допълване между правата на човека и демокрацията на местно, национално и световно равнище; приветства оценката на действията на ЕС във връзка със защитниците на правата на човека в рамката на преразглеждането; призовава следващия план за действие на ЕС да включва в своите стълбове защитата и насърчаването на универсалността на правата на човека, като се обърне конкретно внимание на посланията и инструментите, използвани от авторитарните и нелибералните режими в техните нападки в това отношение; подчертава необходимостта от преодоляване на разминаването между стратегическата визия и целите на плана за действие и неговото оперативно измерение; подчертава значението на това държавите членки да поемат отговорност за Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията и да докладват публично за своите действия по този стратегически документ; насърчава националните и регионалните парламенти, националните институции по правата на човека и местните организации на гражданското общество да се ангажират с органите на държавите членки относно приноса си към провеждането на външната политика на ЕС в областта на правата на човека;

Специален представител на ЕС (СПЕС) за правата на човека

72. изцяло подкрепя работата на СПЕС за правата на човека и неговия принос за видимостта и съгласуваността на действията на ЕС в областта на правата на човека във външните отношения на ЕС; призовава ЕСВД да засили своята роля и да увеличи видимостта си в насърчаването и защитата на правата на човека, когато работи с трети държави и единомислещи партньори, и в насочването на изпълнението на плана за действие относно правата на човека и демокрацията;

призовава за по-голяма отчетност, прозрачност и видимост на работата по мандата, включително чрез публично докладване относно посещенията в държавите, работната програма и приоритетите; счита, че обхватът на мандата дава основание да се назначи мандатоносител на пълно работно време; настоява назначаването на следващия СПЕС да бъде потвърдено едва след положителна оценка от комисията по външни работи на Парламента и неговата подкомисия по правата на човека, както и че СПЕС редовно докладва на Парламента;

Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа и тематичната програма за правата на човека и демокрацията

73. припомня основната роля на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, включително неговата тематична програма за правата на човека и демокрацията, като водещ инструмент на ЕС за насърчване и защита на правата на човека и демокрацията по света; отново призовава за засилване на подкрепата за организациите на гражданското общество, продемократичните активисти и медийните организации, включително чрез Европейския фонд за демокрация, с оглед на настоящите регресивни световни тенденции; подчертава необходимостта от ангажиране с гражданското общество и други местни партньори във всички съответни външни дейности на ЕС; отново подчертава значението на рационализирането на основан на правата на човека подход в инструментите за външна дейност на ЕС;
74. отново призовава за по-голяма прозрачност по отношение на разпоредбите, свързани с правата на човека, във финансовите споразумения по ИССРМС и за изясняване на механизма и критериите за прекратяване на действието на подобни споразумения в случай на нарушаване на правата на човека, демократичните принципи и принципите на правовата държава; подчертава, че ЕС следва стриктно да се въздържа да оказва бюджетна подкрепа като средство за предоставяне на помощ на режими, които грубо нарушават международните стандарти в областта на правата на човека, демокрацията и борбата с корупцията; подчертава, че при тези случаи бюджетната подкрепа следва да бъде насочвана посредством гражданското общество; призовава ЕС да обърне особено внимание на оценката и предотвратяването на всяко нарушение, свързано със собствените политики, проекти и финансиране на Съюза в трети държави, включително чрез създаване на механизъм за подаване на жалби за лица или групи, чиито права може да са нарушени от дейностите на ЕС в тези държави;
75. припомня, че в своята външна дейност в ИССРМС ЕС е обявил своя ангажимент да подкрепя прехода от институционална грижа към грижа, предлагана в семейството и общността; поради това настоятелно призовава институциите на ЕС да изключат финансирането за институции, в т.ч. за модернизирани, изграждани или обновявани, ако то не е част от процес на деинституционализация;

Международните споразумения на ЕС

76. подчертава, че клаузите за правата на човека следва да се прилагат по

последователен начин към всички международни споразумения на ЕС с трети държави, включително секторни и инвестиционни споразумения, и че те следва да бъдат наблюдавани отблизо и подкрепени от ясен набор от критерии и процедури, които да се следват в случай на нарушения на правата на човека, и да предоставят основа за практическо и гъвкаво взаимодействие с трета държава в областта на правата на човека; отбелязва, че до 2014 г. ЕС официално е активирал клаузите за правата на човека в рамките на две дузини случая и оттогава е приел „подходящи мерки“ съгласно тези клаузи само веднъж; отново заявява, че с оглед на сериозните и продължаващи нарушения на клаузите за правата на човека от страна на неговите държави партньори ЕС следва да реагира бързо и решително, като в краен случай суспендира съответните споразумения, ако други варианти се окажат неефективни;

77. призовава за изпълнение на препоръката на омбудсмана на ЕС относно създаването на портал за обработване на жалби, в рамките на търговските и финансовите инструменти на ЕС, както и за промяна на обслужването на едно гише на Комисията, така че да се даде възможност за подаване на жалби относно неизпълнение на клаузи за правата на човека, което да бъде достъпно, лесно за ползване от гражданите и прозрачно; насърчава институциите на ЕС и държавите членки да продължат да работят с Омбудсмана за разработването на нови стратегии и инструменти за защита и насърчаване на правата на човека чрез търговия; призовава Комисията да подобри комуникацията си с Парламента относно своите съображения и решения относно прилагането на клаузите за правата на човека в международните споразумения;

Диалози на ЕС за правата на човека

78. подчертава важната роля на диалозите за правата на човека в рамките на инструментариума на ЕС в областта на правата на човека и като ключово средство за изпълнението на плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията; подчертава, че тези диалози следва да разглеждат положението на всички права на човека и демокрацията със съответните държави; подчертава ролята на независимите организации на гражданското общество и необходимостта да се гарантира законното им участие чрез подготовката и последващите действия, свързани с посочените диалози; подчертава, че не трябва да има дискриминация при участието на гражданското общество в това отношение; отбелязва, че диалозите за правата на човека следва да се разглеждат като ключов елемент от трайния ангажимент на ЕС, а не като дейност, която се отчита проформа, или самостоятелен инструмент; припомня, че тези диалози трябва да се използват в съчетание и взаимодействие с други инструменти, като следва да се провеждат по начин, ориентиран към резултати, и да се преразглеждат редовно; подчертава, че непостигането на конкретни резултати следва да има последици за провеждането на двустранните отношения в по-широк смисъл; отново подчертава необходимостта от повдигане на въпроса за отделни случаи, включително посочените в резолюциите по неотложни въпроси на Европейския парламент, както и носителите на наградата „Сахаров“ и финалистите, и гарантиране на подходящи последващи действия; призовава ЕСВД и делегациите на Европейския съюз да повишат видимостта на тези диалози и на резултатите от тях, включително чрез публикуването на съвместно

изявление за медиите, и да се предприемат подходящи последващи действия във връзка с тях;

Глобален режим на санкции на ЕС в областта на правата на човека (ГРС – т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС)

79. отбелязва ограниченото досега използване на Глобалния режим на санкции на ЕС в областта на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС) като ключов политически инструмент в защитата на правата на човека и демокрацията от страна на ЕС в целия свят; отбелязва обаче предизвикателствата, които изискването за единодушие поставя при тяхното приемане, и отново призовава за въвеждането на гласуване с квалифицирано мнозинство за решенията във връзка с Глобалния режим на санкции; призовава за по-динамично и последователно използване на този инструмент, включително при сътрудничеството с единомислещи партньори; призовава Съвета да предприеме действия във връзка с исканията за налагане на санкции, отправени от Парламента посредством неговите резолюции; напълно подкрепя възможността за налагане на целенасочени санкции за борба с корупцията във връзка с тежки нарушения на правата на човека, което е отдавнашен приоритет на Парламента, и приветства предложението на Комисията в това отношение и призовава за бързото му приемане от Съвета, независимо дали чрез включването му в Глобалния режим на санкции или с различен режим;
80. припомня, че последователното и еднакво прилагане на санкциите от всички държави членки има последствия за надеждността и ефективността на външната дейност на ЕС; подчертава необходимостта от пълно прилагане на санкциите и призовава за ефективно справяне с нарушенията и заобикалянията;

Дейности в подкрепа на демокрацията

81. отново изразява загриженост във връзка със засилването на атаките от страна на авторитарни, тоталитарни и нелиберални режими срещу демократичните институции и стандарти и гражданското общество, както и опитите за пренаписване на международните норми; подчертава, че защитата на демокрацията и подкрепата за нея по света все повече се превръщат в геополитически и стратегически интерес; взема предвид нуждата да се увеличат усилията за повишаване на осведомеността относно подкопаването на демократичната култура в трети държави и отново заявява необходимостта от нейното укрепване; отново подчертава значението на мисиите на ЕС за наблюдение на избори и приноса на Парламента за разработването и усъвършенстването на тяхната методика; призовава третите държави да прилагат на практика препоръките на мисиите на ЕС за наблюдение на избори и на други признати международни организации, за да подобрят своите бъдещи изборни процеси и по този начин да допринасят за тяхната прозрачност и законосъобразност с цел укрепване на демократичните равнища на въпросната държава; приветства работата на Европейския фонд за демокрация и отново заявява необходимостта от продължаване на укрепването на неговите дейности и ресурси;

Подкрепа на ЕС за защитници на правата на човека и организации на гражданското общество

82. изразява изключителна загриженост във връзка с нападенията и тормоза на защитници на правата на човека, както и на техните семейства, общности и адвокати, и счита, че все по-сложните средства, използвани за преследването им, са особено обезпокоителни; решително осъжда законите, в това число законите за борба с тероризма, законите за националната сигурност и законите за борба с клеветата, използвани за преследване на защитници на правата на човека и неправителствени организации (НПО), за криминализиране на тяхната работа и тяхното стигматизиране; изразява съжаление относно тормозът, упражняван върху НПО чрез законодателни разпоредби в трети държави, като например законите за чуждестранните агенти и подобни на тях, и други ограничения, пред които те са изправени в законната си дейност; подкрепя, приветства и сърдечно благодари на защитниците на правата на човека за смелата и решаваща работа, която те извършват, и за действията на ЕС за гарантиране на тяхната защита в световен мащаб; призовава за пълното и последователно прилагане на насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека от страна на ЕС и неговите държави членки, като по този начин се насърчава проактивен подход за закрила на защитниците на правата на човека, при който се предвиждат и намаляват сериозни проблеми като нападения и заплахи, насочени към защитниците на правата на човека, имащи често висока лична цена за тях, техните семейства и общности; подчертава належащата необходимост от цялостно и навременно преразглеждане на насоките относно защитниците на правата на човека, с оглед справяне с възникващите предизвикателства и заплахи и гарантиране на тяхната приложимост и ефективност при закрилата на ЗПЧ в световен мащаб, като същевременно се въведат чувствителни към аспектите на пола и междусекторни подходи в актуализираните насоки, като се отразява разнообразният житейски и професионален опит на ЗПЧ и като се отчитат специфичните уязвимости, пред които може да са изправени те;
83. подчертава все по-често срещаното явление в световен мащаб на транснационални заплахи срещу защитници на правата на човека от страна на националните им власти или упълномощени от тях лица; призовава Комисията и държавите членки да откриват и да се справят с тези заплахи в рамките на ЕС като приоритет и като неделима част от Насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека; насърчава Комисията и държавите членки да осигурят на пребиваващи в ЕС чуждестранни ЗПЧ подходящи финансови и други средства, за да могат те да продължат дистанционно работата си по правата на човека без страх от ответни действия с цел отмъщение; подчертава, че следва да бъде потърсена отговорност от длъжностните лица и агентите на трети държави, които упражняват тормоз върху защитници на правата на човека в ЕС, както и местните фактори – физически лица или образувания; подчертава значението на обучението и ресурсите, които да бъдат предоставени на правоприлагащите органи за справяне с тези транснационални атаки;
84. настоява ЕСВД, Комисията и делегациите на ЕС да обръщат специално внимание на положението на финалистите и носителите на наградата „Сахаров“, изложени на риск, и да предприемат решителни действия в координация с държавите

членки и Парламента, за да гарантират тяхното благополучие, безопасност или освобождаване;

85. призовава за усилия за повишаване на видимостта на действията и каналите на ЕС за закрила и подкрепа на защитниците на правата на човека; настоятелно призовава държавите – членки на ЕС, да бъдат пример за подражание и да разработят солидни и ефективни национални насоки за защитниците на правата на човека, както и закони, които да послужат като модел за подражание от други нации; потвърждава колективната отговорност на ЕСВД, Комисията и държавите членки за гарантиране на ефективното прилагане на насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека и призовава ЕС да приложи подхода „Екип Европа“ по отношение на защитниците на правата на човека; напълно подкрепя механизмите ProtectDefenders.eu и призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават както създаването на подобни механизми в държави със сходни възгледи, така и съвместни дейности между ЕС, неговите държави членки и трети държави, насочени към закрила на защитниците на правата на човека; подчертава значението на това специалните представители на ЕС да се ангажират с националните органи по въпросите на правата на човека и по отделни случаи; отново призовава Комисията да поеме проактивна роля в създаването на общоевропейска схема за многократни визи за защитници на правата на човека, които са изложени на риск; с настоящия документ настоятелно призовава държавите членки да предприемат процедурни подобрения в своите дипломатически мисии, като гарантират експедитивни, разбираеми, достъпни и постижими процеси на кандидатстване за виза; допълнително призовава държавите членки съвместно да установят и включат специална категория във Визовия кодекс на ЕС, с която се рационализират визовите процедури и се насърчава съгласуваността в процеса на ЕС на кандидатстване за виза; призовава заместник-председателят на Комисията/върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, в сътрудничество с държавите членки и Парламента, да установи ежегоден списък на държавите, за които има сериозни опасения относно защитниците на правата на човека, който да даде възможност за координирана реакция на „Екип Европа“, достъп до ресурси, подобрен мониторинг, специални стратегии и по-голяма подкрепа на всички равнища; насърчава прозрачното представяне и преразглеждане на този списък в Европейския парламент за утвърждаване на отчетността;
86. отбелязва, че жените защитници на правата на човека се сблъскват с основано на пола насилие и страдат от липсата на достъп до подходящи средства и механизми за защита; осъжда продължаващите атаки срещу правозащитнички, включително сексуално посегателство, заплахи, сплашване, криминализиране и убийства; заявява, че увеличаването на женомразките, сексистките и хомофобските изказвания от страна на политически лидери през последните години превръщат насилието над правозащитнички в нормално явление, по-специално над правозащитнички, работещи по СРЗП; подчертава необходимостта ЕС да продължи да подкрепя организациите на гражданското общество, които насърчават правата на жените и момичетата в политически и финансов план;

Борба с безнаказаността и корупцията

87. набляга на обстоятелството, че корупцията улеснява, затвърждава и институционализира нарушенията на правата на човека, подкопава демократичните институции и засяга непропорционално най-уязвимите и маргинализирани лица и групи в обществото; призовава борбата с корупцията да бъде част от всички усилия и политики на ЕС за утвърждаване на правата на човека и демокрацията; приветства антикорупционните действия във външните политики на ЕС, включително възможността за налагане на целеви санкции за борба с корупцията, в съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 3 май 2023 г. относно борбата с корупцията (JOIN (2023) 0012); призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за реформи в областта на правосъдието, борба с безнаказаността, подобряване на прозрачността и на институциите за борба с корупцията в трети държави, както и при справяне с ролята на някои установени в ЕС участници; подкрепя разпоредбите за борба с корупцията, включени в търговските споразумения на ЕС с държави извън ЕС; подчертава, че е изключително важно ЕС и неговите държави членки да дадат пример, като прилагат най-високите стандарти за прозрачност при външното си финансиране и като увеличат подкрепата си за организациите на гражданското общество, активистите и разследващите журналисти, работещи за борбата срещу корупцията и безнаказаността, както и като насърчават създаването на ефективни глобални мерки за борба с корупцията и солидни регулаторни рамки, и като обръщат внимание на юрисдикциите, практикуващи строга поверителност, и на данъчните убежища; призовава за засилване на сътрудничеството с ключови международни участници в това отношение, като например Групата държави срещу корупцията, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Службата на ООН по наркотиците и престъпността СНПООН), за да се подобрят полезните взаимодействия и обменът на най-добри практики относно антикорупционните мерки;

Действия на ЕС в рамките на многостранни форуми

88. отново подчертава необходимостта ЕС и неговите държави членки да изразяват единна позиция в рамките на ООН и в други многостранни форуми; е изключително загрижен от нарастващия брой атаки срещу многостранни институции, като органите на ООН например, и особено Съвета на ООН по правата на човека, от страна на авторитарни и нелиберални режими в опит да подкопаят тяхната работа и легитимност; приветства продължаващата подкрепа на ЕС и неговите държави членки за ООН и други многостранни институции, както и продължаващия и задълбочаващ се стратегически диалог и сътрудничеството със Службата на Върховния комисар по правата на човека; решително подкрепя спонсорирането от страна на ЕС на резолюции на ООН относно правата на човека и демокрацията; призовава ЕС и неговите държави членки да предприемат конкретни стъпки за укрепване на силата и устойчивостта на международните структури в областта на защитата на правата на човека и за последователно прилагане на международните задължения и инструменти в областта на защитата на правата на човека; призовава ЕС и неговите държави членки да се застъпят за собствено и постоянно място на Съюза в многостранните форуми и да осигурят по-добра координация, включително в Съвета за сигурност на ООН, освен съществуващото място, определено за държавите — членки на ЕС;

призовава делегациите на ЕС да играят по-голяма роля в многостранните форуми, за които те следва да разполагат с подходящи ресурси;

89. подчертава, че ефективната защита на правата на човека по света изисква международно сътрудничество на многостранно равнище; подчертава особено важната роля на ООН и на нейните органи като основен форум, който трябва да може успешно да съдейства за развитието на усилията за мир и сигурност, устойчиво развитие и зачитане на правата на човека и международното право; припомня задълженията на всички държави членки на ООН да насърчават и защитават всички човешки права и основни свободи, както е записано в Учредителния устав на ООН и Резолюция 60/251 на Общото събрание на ООН; подчертава, че Съветът на ООН по правата на човека има отговорността да противодейства на всички тежки нарушения на правата на човека по света; изразява съжаление, че в редица членове на Съвета на ООН по правата на човека има факти за наличие на тежки нарушения на правата на човека и незачитане на техните задължения в областта на правата на човека; призовава за по-добро прилагане на критериите за членство в Съвета на ООН по правата на човека; призовава ЕСВД да инициира и да играе водеща роля в усилията за координирана позиция на ЕС и на държавите членки относно членството в Съвета на ООН по правата на човека, което би насърчило по-голяма прозрачност и основана на заслуги конкуренция в изборния процес; призовава институциите на ЕС, включително Парламента, допълнително да засилят отношенията и тясното си сътрудничество с тези органи на ООН;
90. изтъква работата на анкетните комисии и мисиите за установяване на факти, упълномощени от Организацията на обединените нации, които все повече се използват за реагиране при ситуации на сериозни нарушения на международното хуманитарно право, международното право в областта на правата на човека и за борба с безнаказаността; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да подкрепят дейността на ООН както политически, така и финансово, включително специалните процедури и органите по договорите; решително осъжда всички нападения срещу мандатоносителите по специалните процедури на ООН и срещу независимостта на техните мандати; призовава ЕС и държавите членки, както и демократичните партньори на ЕС, решително да се противопоставят на тези опити и да предприемат всички възможни мерки, за да помогнат за осигуряването на безопасни и отворени пространства за взаимодействие на отделни лица и организации на гражданското общество с ООН, неговите представители и механизми;
91. призовава ЕС и държавите членки да подкрепят укрепването на регионалните системи за правата на човека, включително чрез финансова помощ и споделяне на опит на междурегионално равнище; подчертава по-специално решаващата роля на установените в рамките на тези регионални системи органи за наблюдение и съдебни механизми, както и тяхното допълване със системата на ООН за правата на човека;
92. приветства политическата и финансовата подкрепа, която ЕС предоставя на Международния наказателен съд (МНС), включително на службата на прокурора на МНС; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да подкрепят

МНС с необходимите средства и ресурси, както човешки, така и финансови, и да използва всички инструменти, с които разполага, за да засили борбата срещу безнаказаността в световен мащаб; приветства приноса на МНС в борбата с безнаказаността по света; подкрепя приноса на ЕС в разследването на военни престъпления и престъпления срещу човечеството в рамките на МНС; осъжда опитите за подкопаване на работата на МНС и неговата легитимност; призовава ЕС и неговите държави членки да насърчават своите партньори да ратифицират Договора от Рим и по този начин да разширят юрисдикцията на Съда;

Подход „Екип Европа“

93. изразява съжаление относно случаите на различни подходи към защитата и насърчаването на правата на човека в държави извън ЕС, наблюдавани в посолствата на държавите членки делегациите на ЕС; подчертава, че посолствата на държавите – членки на ЕС, следва да превърнат насърчаването и защитата на правата на човека в приоритет, като същевременно подкрепят гражданското общество в държави извън ЕС; отбелязва, че тази отговорност не следва да се носи изцяло от делегациите на ЕС; призовава ЕС и държавите членки ефективно да поставят правата на човека като централна част на всички политики и инструменти на ЕС; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията си за насърчаване и защита на правата на човека и демокрацията в световен мащаб; подчертава необходимостта ЕС и неговите държави членки да действат обединено, с единна позиция, и ефективно при преодоляването на предизвикателствата в областта на правата на човека и демокрацията в многостранните форуми; призовава за пълна координация в трети държави между делегациите на всички държави членки и делегацията на ЕС по въпроси в областта на правата на човека; призовава делегациите на ЕС и дипломатическите мисии на държавите – членки на ЕС, да възприемат по-проактивен подход за насърчаване и закрила на правата на човека;
94. подчертава важността на прекратяването на продължаващото разделение при осъществяването на външните отношения на ЕС по отношение на правата на човека; призовава за по-добра координация по въпросите на правата на човека между генерална дирекция „Международни партньорства“ на Комисията и ЕСВД с другите имащи отношение генерални дирекции, включително ГД „Търговия“ и ГД „Миграция и вътрешни работи“, както и със съответните агенции на ЕС, като например FRONTEX и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO); приветства засилената координация между делегациите на ЕС и централата на ЕСВД и генерална дирекция „Международни партньорства“ по отношение на спешните случаи, свързани със защитници на правата на човека;
95. призовава всички делегации на ЕС в трети държави да засилят подкрепата си за защитниците на правата на човека, в съответствие с насоките на ЕС в тази област, както и да посещават членове на демократичната опозиция, активисти и членове на гражданското общество, лишени от свобода в тези държави, да наблюдават положението им, да присъстват на съдебните процеси и да повдигат въпроса за техните случаи в диалозите за правата на човека, които ЕС провежда с въпросните държави;

96. подчертава важната роля на публичната и културната дипломация, както и международните културни отношения при стимулиране на правата на човека и призовава отдел „Стратегическа комуникация и прогнози“ на ЕСВД да увеличи усилията си в това отношение, за което следва да разчита на подходящи ресурси; подчертава необходимостта от пълна комуникация в трети държави относно програми, свързани с правата на човека, финансирани или подкрепяни от ЕС; счита, че е от изключително значение Насоките на ЕС в областта на правата на човека да се прилагат изцяло в делегациите на ЕС и дипломатическите мисии на държавите членки;
97. призовава Комисията, ЕСВД и държавите членки да възприемат един истински подход „Екип Европа“, който се състои от редовно ангажиране с Европейския парламент и неговото участие по съдържателен начин винаги, когато се провеждат заседания, посещения или други официални и неофициални събития, в съответствие с ролята на Европейския парламент като единствен пряко избран орган на ЕС, който представлява неговите граждани;
-
- ◦
98. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на специалния представител на Европейския съюз за правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета за сигурност на ООН, на генералния секретар на ООН, на председателя на 77-ата сесия на Общото събрание на ООН, на председателя на Съвета на ООН по правата на човека, на върховния комисар на ООН по правата на човека и на ръководителите на делегации на Европейския съюз.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Всяка година Европейският парламент приема три годишни доклада относно външната политика, политиката на сигурност и отбрана на ЕС и неговата политика в областта на правата на човека.

Трите доклада се отнасят до:

- изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност — годишен доклад за 2023 г. (въз основа на доклада на върховния представител на Съюза по въпросите на външната политика до Европейския парламент относно общата външна политика и политика на сигурност) — компетентност на комисията AFET,
- правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област — годишен доклад за 2023 г. (въз основа на годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията по света за 2022 г.) — компетентност на подкомисията DROI, и
- изпълнението на общата политика за сигурност и отбрана — годишен доклад за 2023 г. (въз основа на доклада на върховния представител на Съюза по въпросите на външната политика до Европейския парламент относно общата външна политика и политика на сигурност) — компетентност на подкомисията SEDE.

Посочените доклади наблюдават и оценяват прилагането на общата външна политика и политика на сигурност, включително политиката на ЕС в областта на правата на човека и общата политика за сигурност и отбрана. Те са ключов елемент от приноса на Европейския парламент към изготвянето на външната политика на ЕС, най-вече по отношение на засиленото право на контрол, предоставено на Европейския парламент с Договора от Лисабон. От съществено значение е Европейският парламент да отговаря на годишните доклади на други институции веднага след публикуването им.

**ПРИЛОЖЕНИЕ I:
ОТДЕЛНИ СЛУЧАИ, РАЗГЛЕДАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ СЛЕД
ДЕКЕМВРИ 2022 Г.**

ДЪРЖАВА Физическо лице	ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ ПАРЛАМЕНТА
<p>АФГАНИСТАН</p> <p>Матиула Веса</p>	<p>Матиула Веса е виден защитник на правата на човека, който се застъпва за правата на момичетата в областта на образованието в продължение на повече от 14 години преди вземането на властта от талибаните през август 2021 г. Матиула Веса е ръководител на „PenPath“, местна неправителствена организация, която защитава правата в областта на образованието, особено образованието на момичетата. Защитникът на правата на човека работи, за да достигне до най-отдалечените райони на Афганистан, като поддържа контакти и сътрудничество с общностни лидери за отваряне на училища и библиотеки и като придвижва своите мобилни училища и библиотеки в отдалечени райони. След като талибаните поемат контрола върху Афганистан през август 2021 г., Матиула Веса се изказва категорично срещу забраните за образование на момичетата и започва кампания „от врата до врата“. Той се застъпва активно за тези права и в социалните медии.</p>	<p>В своята резолюция от 20 април 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - призовава фактически управляващите органи на Афганистан незабавно и безусловно да освободят Матиула Веса и всички лица, лишени от свобода заради упражняване на основните им права; - изисква правата им да бъдат зачитани, включително достъпът им до членовете на техните семейства и правото на процесуално представителство; - призовава Европейската служба за външна дейност и държавите членки да упражняват дипломатически натиск пряко или непряко върху фактически управляващите органи на Афганистан, за да се гарантира освобождаването на Матиула Веса и други произволно задържани активисти, включително Расул Абди Парси, Нурайел Калиуал и Мортаза Бахбуди;

<p>АЛЖИР</p> <p>Ихсан Ел-Кади</p>	<p>Ихсан Ел-Кади, виден алжирски журналист и управител на „Interface Médias“ – едно от последните независими медийни предприятия в Алжир с онлайн медии Radio M и Maghreb Emergent, беше арестуван без заповед в нощта на 23-24 декември 2022 г.</p> <p>След осъждането му по необосновани обвинения в „получаване на средства за политическа пропаганда“ и „накърняване на сигурността на държавата“ на 2 април 2023 г. алжирски съд осъди Ел-Кади – съгласно член 95 и член 95а от Наказателния кодекс на Алжир – на пет години лишаване от свобода, две от които условно, глоба от 700 милиона алжирски динари, прекратяване на дейността на неговото медийно дружество и конфискуване на активите му; като има предвид, че изслушването по неговото обжалване ще се проведе през втората половина на май 2023 г.</p>	<p>В своята резолюция от 11 май 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - призовава органите на Алжир незабавно и безусловно да освободят Ихсан Ел-Кади и всички лица, произволно задържани и обвинени, защото са упражнили правото си на свобода на изразяване на мнение; - призовава органите на Алжир да зачитат и поддържат основните свободи, по-специално свободата на медиите, както е заложено в член 54 от Конституцията на Алжир, да отворят отново затворените медии и да прекратят арестуването и задържането на политически активисти, журналисти, защитници на правата на човека и профсъюзни дейци; изразява солидарност с алжирските граждани, които от 2019 г. насам мирно протестират; - настоятелно призовава органите на Алжир да изменят свързаните със сигурността клаузи на Наказателния кодекс, които се използват за криминализиране на свободата на изразяване на мнение, включително член 95а и член 196а, както и да приведат законите, ограничаващи свободата на изразяване на мнение, в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека, по-специално с Международния пакт за граждански и политически права, който Алжир е
---	---	---

		ратифицирал.
АЗЕРБАЙДЖАН Губад Ибадоглу	<p>Д-р Губад Ибадоглу е известен политически икономист и видна опозиционна фигура. Той е известен с критиките си към правителството на Азербайджан, по-специално по отношение на корупцията, неефективното управление на публичните финанси и липсата на бюджетна прозрачност; като има предвид, че той е председател на Движението за демокрация и благоденствие в Азербайджан, на което системно е отказвана регистрация.</p> <p>Той беше брутално нападнат и произволно задържан на 23 юли 2023 г. и продължава да бъде в затвора по съмнителни обвинения, като има ограничен контакт със семейството и адвоката си и според сведенията е бил подложен на нехуманно отношение и страда от сериозни здравословни проблеми, изискващи медицинска помощ; той може да бъде осъден на лишаване от свобода до 12 години по изфабрикувани обвинения.</p> <p>ЕСПЧ прие временни междинни мерки, разпореждащи на правителството на Азербайджан да предприеме спешни мерки, за да гарантира защитата на неговото здраве.</p> <p>Надеждни независими организации понастоящем изброяват 200 политически затворници в Азербайджан, включително журналисти, активисти за граждански права и политици от опозицията, а други азербайджански активисти в областта на правата на човека, като</p>	<p>В своята резолюция от 14 септември 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоява за незабавното и безусловно освобождаване на Губад Ибадоглу; настоява да му бъде осигурен незабавен достъп до подходящо медицинско лечение и медикаменти; подчертава, че обвиненията срещу него са фалшиви, произтичат от неговата гражданска активност и са политически мотивирани; - настоятелно призовава азербайджанските органи да освободят всички политически затворници, независими журналисти и защитници на правата на човека, да оттеглят всички политически мотивирани обвинения срещу тях и да прекратят извънтериториалните репресии; - призовава за независимо разследване на докладваните случаи на малтретиране на Губад Ибадоглу и нарушенията на правото му на справедлив съдебен процес; освен това призовава азербайджанските органи да отменят забраната за неговите роднини да напускат страната; - призовава Азербайджан да защитава човешките права на

	<p>Махамад Мирзали, също са застрашени извън националните граници.</p>	<p>своите граждани и да гарантира свободна и безопасна среда за мирно упражняване на правото на свобода на изразяване на мнение, на събрания и на сдружаване.</p>
<p>БАХРЕЙН</p> <p>Абдулхади ал-Хаваджа, д-р Абдулджалил Ал-Сингасе, Наджи Фатил, Абдулвахаб Хюсеин, Али Хаджи, шейх Али Салман и Хасан Мшайма, Мохамед Рамадан, Хюсеин Али Муса, Махер Абас ал-Хабаз, Салман Иса Али Салман, Хюсеин Абдула Халил Ебрахим, Мохамад Ради Абдула Хасан, Сайед Ахмед Фуад Абас Иса Ахмед Ал-Абар, Хюсеин Али Махди Ясим Мохамед, Хюсеин Ебрахим Али Хюсеин Марзук, Муса Абдалах Муса Яфар, Хюсеин Абдулах Мархун Рашид и Зухаир Ебрахим Ясим Абдулах</p>	<p>Абдулхади ал-Хаваджа е датско-бахрейнски гражданин, съосновател на Бахрейнския център за права на човека и Центъра за права на човека в Персийския залив, и носител на наградата „Мартин Еналс“ за 2022 г., и към момента изтърпява 11-та година от присъдата си на доживотен затвор, наложена му във връзка с поетата от него водеща роля в протестите с искане за извършване на демократични реформи по време на народното въстание през 2011 г. в Бахрейн.</p> <p>Д-р Абдулджалил Ал-Сингасе, Наджи Фатил, Абдулвахаб Хюсеин, Али Хаджи, шейх Али Салман и Хасан Мшайма, Мохамед Рамадан, Хюсеин Али Муса, Махер Абас ал-Хабаз, Салман Иса Али Салман, Хюсеин Абдула Халил Ебрахим, Мохамад Ради Абдула Хасан, Сайед Ахмед Фуад Абас Иса Ахмед Ал-Абар, Хюсеин Али Махди Ясим Мохамед, Хюсеин Ебрахим Али Хюсеин Марзук, Муса Абдалах Муса Яфар, Хюсеин Абдулах Мархун Рашид и Зухаир Ебрахим Ясим Абдулах за задържани и лишени от свобода в Бахрейн по политически причини.</p>	<p>В своята резолюция от 15 декември 2022 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоятелно призовава Бахрейн да освободи Абдулхади ал-Хаваджа и други задържани лица и осъжда съдебния тормоз, сплашването, изтезанията и липсата на справедлив процес, пред които са изправени той и други лица, задържани по политически причини, както и техните семейства; - настоятелно призовава всички длъжностни лица на ЕС и представители на държавите — членки на ЕС, които посещават Бахрейн, да посетят затворите и да се срещнат със защитниците на правата на човека и да продължат да повдигат въпроса за случая на Абдулхади ал-Хаваджа и всички други защитници на правата на човека в страната както публично, така и частно, и да поискат тяхното безусловно освобождаване.

<p>БАНГЛАДЕШ</p> <p>Организация „Одхикар“</p>	<p>„Одхикар“ е водеща организация за защита на правата на човека, която е подложена на тормоз и криминализиране в продължение на повече от десетилетие, като включително беше заличена от регистъра като НПО.</p> <p>Двама от ръководителите на „Одхикар“, Адилур Рахман Хан и АСМ Насирудин Елан, са изправени пред изфабрикувани наказателни обвинения, като произнасянето на решението е насрочено за 14 септември 2023 г.; като има предвид, че неспазването на надлежния процес по случая беше широко осъдено.</p>	<p>В своята резолюция от 14 септември 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изразява дълбока загриженост във връзка с влошаващото се положение с правата на човека в Бангладеш; настоятелно призовава правителството на Бангладеш да възстанови безопасната и благоприятна среда за НПО, защитниците на правата на човека, активистите и религиозните малцинства и да спазва международните ангажименти на страната, по-специално в рамките на Международния пакт за граждански и политически права; - изразява съжаление във връзка с присъдата за лишаване от свобода, постановена на 14 септември 2023 г. от кибертрибунала на Дака срещу секретаря на „Одхикар“ Адилур Рахман Хан и директора АСМ Насирудин Елан; настоятелно призовава правителството на Бангладеш незабавно и безусловно да отмени тази присъда и да възстанови регистрацията на „Одхикар“, както и да гарантира, че организациите на гражданското общество могат да получат достъп до одобрени чуждестранни безвъзмездни средства; - припомня, че продължава процесът на засилен ангажимент с Бангладеш „Всичко освен оръжие“ (ВОО) поради извършваните от страната сериозни нарушения на международните конвенции; изразява загриженост, че
--	--	---

		случаят „Одхикар“ е достойна за съжаление крачка назад, която поражда последици по отношение на това дали преференциите по ВОО ще продължават да се прилагат за Бангладеш.
БЕЛАРУС Алес Беляцки, Змитер Салаю, Владимир Лабкович, Леонид Судаленко, Татяна Ласица, Анджей Почобут	<p>Алес Беляцки е виден защитник на правата на човека, основател и председател на Центъра за правата на човека „Вясна“ и носител на Нобеловата награда за мир и на наградата „Сахаров“, който беше арестуван на 12 февруари 2022 г. и задържан под стража в досъдебното производство. Той беше лишен от свобода в периода между 2011 г. и 2014 г. и отново изпратен в затвора през 2021 г. след масовите демонстрации в подкрепа на демокрацията, последвали президентските избори през 2020 г. Осъден е на 10 години лишаване от свобода в рамките на политически мотивиран съдебен процес.</p> <p>През март 2021 г. Змитер Салаю и Владимир Лабкович, други защитници на правата на човека, бяха осъдени съответно на 8 и 7 години лишаване от свобода в политически мотивирани съдебни процеси.</p> <p>Леонид Судаленко, адвокат от бюро на „Вясна“ в Гомел, и Татяна Ласица, доброволец във „Вясна“, бяха осъдени съответно на три години и две години и половина лишаване от свобода по-късно същата година през ноември.</p> <p>Анджей Почобут е журналист и член на Съюза на поляците в Беларус, който беше арестуван на 18 март 2021 г. и впоследствие осъден на три години лишаване от свобода по обвинения в „публична обида на президента на Беларус“ и „подбуждане към етническа</p>	<p>В своята резолюция от 15 март 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - припомня на органите в Беларус техните задължения да зачитат нарушавали правата на човека на всички беларуските граждани, включително правото им на свобода на изразяване на мнение, на мирни събрания и на сдружаване; - настоятелно заявява, че е необходимо да се гарантират основните свободи и правата на човека, принципите на правовата държава и наличието на функционираща независима съдебна система в Беларус; - отново призовава беларуските органи незабавно да заменят всички смъртни присъди с други и да установят незабавен мораториум върху прилагането на смъртното наказание като първа стъпка към пълното му и окончателно премахване; - призовава за прекратяване на дискриминацията срещу жените и уязвимите групи, включително лицата, принадлежащи към малцинства, лицата с увреждания и ЛГБТКИ лицата;

	омраза“; той беше осъден на осем години лишаване от свобода.	
<p>БЕЛАРУС</p> <p>Виктор Бабарико Мария Колесникова, Максим Знак, Сергей Тихановски, Павел Северинец, Николай Статкевич Анджей Почобут Александър Вихор, Денис Кузнецов, Витолд Ашурак, Николай Климович</p>	<p>Виктор Бабарико, бивш кандидат за президент, беше осъден на 14 години лишаване от свобода по политически мотивирани обвинения; той беше също така хоспитализиран със следи от побои и беше необходима операция; като има предвид, че исканията на адвокатите и семейството му за информация или контакт с него получават отказ.</p> <p>Лидерите на опозицията Мария Колесникова, Максим Знак, Сергей Тихановски, Равел Северинец и Николай Статкевич бяха подложени на пълна изолация, като липсва каквато и да било информация за тях.</p> <p>Лишаването от свобода на Анджей Почобут, лидер на полското малцинство в Беларус, е пример за преследването на националните малцинства в Беларус.</p> <p>Затворниците не получават своевременна медицинска помощ или правни съвети; като има предвид, че в Беларус има 1 500 политически затворници, а Александър Вихор, Денис Кузнецов, Витолд Ашурак и Николай Климович починаха в затвора;</p>	<p>В своята резолюция от 11 май 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоятелно призовава беларуските органи незабавно да прекратят малтретирането на Виктор Бабарико и на други политически затворници и да им осигурят подходяща медицинска помощ и достъп до адвокатите и семействата, до дипломати и международни организации, така че те да могат да оценят тяхното състояние и да предоставят помощ; - призовава за незабавното и безусловно освобождаване на Вектор Бабарико и неговия син Едуард, заедно с Мария Колесникова, Максим Знак, Сергей Тихановски, Павел Северинец, Николай Статкевич, Роман Протасевич, Анджей Почобут, Алес Беяцки и всички други политически затворници в Беларус; - призовава ЕС и държавите членки да разработят целева програма на ЕС за подпомагане на жертвите на политически репресии, включително чрез подобряване на процедурите за предоставяне на убежище и чрез предоставяне на временен подслон в ЕС за лицата, търсещи политическо убежище.

<p>КАМБОДЖА</p> <p>Кем Соха</p>	<p>Кем Соха е бившият председател на Партията за национално спасение на Камбоджа (CNRP), който беше арестуван през 2017 г. по обвинения в конспирация за сваляне на министър-председателя Хун Сен и задържан произволно в досъдебното производство до условното му освобождаване под домашен арест на 10 септември 2018 г. Общинският съд в Пном Пен осъди Кем Соха на 27 години затвор, които временно му е разрешено да излежава под домашен арест, като политическите му права да гласува и да се кандидатира на избори за безсрочно прекратени.</p>	<p>В своята резолюция от 16 март 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - призовава за незабавното и безусловно освобождаване на Кем Соха и на всички опозиционни длъжностни лица и активисти, осъдени или задържани по политически мотивирани обвинения; - настоятелно призовава камбоджанските органи да гарантират свободни и честни избори през юли 2023 г., което да позволи на всички политически партии да проведат равноправни, свободни и прозрачни предизборни кампании при една по-приобщаваща и прозрачна национална избирателна комисия; - призовава за незабавното възстановяване на CNRP с оглед участието ѝ в изборите през 2023 г.; - настоятелно призовава органите на властта да сложат край на всички форми на тормоз, сплашване и политически мотивирани наказателни обвинения срещу членове на опозицията, профсъюзни дейци, защитници на правата на човека, представители на гражданското общество и медиите, както и за незабавното възстановяване на видеото по заявка (VOD);
---	--	--

<p>ЧЕЧНЯ</p> <p>Зарема Мусаева</p>	<p>Зарема Мусаева е съпруга на бившия съдия от чеченския Върховен съд Сайди Янгулбаев и майка на защитника на правата на човека Абубакар и блогърите на опозицията Ибрахим и Байсангур Янгулбаеви.</p> <p>Тримата синове на Зарема Мусаева са открити критици на държавния глава на Чеченската република Рамзан Кадиров и на авторитарното му управление; Кадиров заплаши публично да „премахне“ членовете на семейство Янгулбаеви.</p>	<p>В своята резолюция от 5 октомври 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - решително осъжда отвличането и политически мотивираното задържане на Зарема Мусаева и счита тези действия за репресивни действия срещу законната работа на нейните синове в областта на правата на човека и техните политически възгледи; - настоятелно призовава чеченските органи незабавно и безусловно да освободят г-жа Мусаева, да ѝ предоставят подходящи медицински грижи и незабавно да сложат край на всякакъв тормоз над гражданското общество и опозицията; - изразява загриженост, че по време на досъдебното и съдебното производство срещу Мусаева, работещи по делото адвокати в областта на правата на човека, Александър Немов, Александър Савин, Наталия Добронравова и Александър Караваев са били обект на наблюдение като форма на сплашване; - решително осъжда бруталното нападение на 4 юли 2023 г. срещу адвокатата Александър Немов и журналиста Елена Милашина и бруталните репресии срещу защитниците на правата на човека и независимите медии, включително случаите на адвокатите Наталия Добронравова, Сергей Бабинец и Олег Кабибрахманов; - настоятелно призовава
--	---	--

		компетентните органи да проведат прозрачно и задълбочено разследване на тези нападения и да търсят отговорност от отговорните лица.
ЕГИПЕТ Хишам Касем	<p>Хишам Касем е важен либерален глас в Египет, издател и застъпник за свободата на медиите и за принципите на правовата държава.</p> <p>Преди президентските избори през 2024 г., той изигра ключова роля за създаването на „Свободно течение“ – коалиция от либерални опозиционни партии и фигури, критикуващи икономическата и политическата равностойност на правителството.</p> <p>Той беше задържан по обвинения за обида и клевета заради онлайн публикация, в която критикува бившият министър Абу Ейта, и отказа да плати равностойността на 150 EUR, за да бъде пуснат под гаранция. През 2023 август той беше арестуван по подобни обвинения, а на 16 септември 2023 г. – осъден на шест месеца лишаване от свобода и глобен от Съда за икономически престъпления в Кайро. Той обжалва това решение и съдът отложи изслушването му за 7 октомври 2023 г.</p> <p>Неговите права на защита не са били гарантирани по подходящ начин, адвокатите му не са получили достъп до преписката по делото преди съдебния процес, а органите са го лишили от правото на публично изслушване и са попречили на медиите и на дипломатическите представители да присъстват.</p>	<p>В своята резолюция от 5 октомври 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - призовава египетските органи незабавно и безусловно да освободят Хишам Касем и да оттеглят всички политически мотивирани обвинения срещу него; - подчертава колко е важно да се проведат надеждни, свободни и честни избори; - настоятелно призовава органите да спрат тормоза над мирни опозиционни фигури като кандидата за президент и бивш член на парламента Ахмед Ел Тантауи; изразява дълбока загриженост във връзка с рестриктивния изборен процес в Египет; припомня, че законодателството относно клеветата не може да се използва за лишаване от свобода на политически опоненти; - настоятелно призовава органите да спазват принципите на правовата държава, свободата на изразяване на мнение, свободата на печата, на медиите и на сдруженията, както и независимостта на съдебната власт, да престанат да задушават опозиционните гласове чрез произволно

		<p>задържане, цифрово наблюдение, насилствени изчезвания и изтезания, незабавно и безусловно да освободят десетките хиляди затворници, произволно задържани заради мирно изразяване на мнение, включително Алаа Абдел Фатах и 20 журналисти, и да премахнат онлайн цензурата срещу независимите медии; приветства освобождаването на ограничен брой несправедливо задържани политически затворници като Патрик Заки.</p>
<p>ЕКВАТОРИАЛНА ГВИНЕЯ</p> <p>Хулио Обама Мефуман, Фелисиано Ефа Манге, Мартин Обианг Ондо Мбасого, Биенвенидо Ндонг Оно</p>	<p>Хулио Обама Мефуман, с двойно гражданство на Испания и на Екваториална Гвинея, беше член на опозиционното движение „Движение за освобождение на третата Република Екваториална Гвинея (MLGE3R)“. Той беше отвлечен в Южен Судан в края на 2019 г. и върнат в Екваториална Гвинея с президентския самолет на Теодоро Обанг. На Обама Мефуман е отказана консулска помощ, съден е без гаранции за справедлив съдебен процес и през март 2020 г. в Екваториална Гвинея е осъден на 60 години лишаване от свобода по обвинения в тероризъм и участие в предполагаем опит за преврат срещу президента Обанг през 2017 г. Починал е на 15 януари 2023 г. в Монгомо.</p> <p>Хулио Обама Мефуман и Фелисиано Ефа Манге имат двойно гражданство на Испания и Екваториална Гвинея, а Мартин Обианг Ондо Мбасого и Биенвенидо Ндонг Оно са двама граждани на Екваториална Гвинея, които също са били членове на същата опозиционна група и също са били отвлечени и лишени от свобода заедно с Хулио Обама Мефуман.</p>	<p>В своята резолюция от 16 февруари 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - решително осъжда смъртта на испанския гражданин Обама Мефуман в затвора и счита диктаторския режим на Екваториална Гвинея за отговорен за това; - призовава за репатриране на тялото му и за освобождаване на останалите трима членове на MLGE3R; - решително осъжда варварските репресии на страната срещу защитниците на правата на човека и липсата на демократично пространство за политическите опоненти и критиците на правителството; - призовава органите в Екваториална Гвинея незабавно да се съобразят с международното право в областта на правата на човека и да гарантират, че всички задържани лица са защитени

		срещу изтезания и малтретиране, държани са при хуманни условия, съдени са при осигуряване на справедлив съдебен процес и имат достъп до своите семейства и адвокати.
ЕСВАТИНИ Тулани Масеко, Мгандени Дубе, Мдудузи Бакеде Мабуза	<p>като има предвид, че Тулани Масеко беше виден адвокат в областта на правата на човека и синдикатите и председател на продемократичната организация на Есватини „Многостранен форум“, известен със своите усилия за насърчаване на демокрацията, принципите на правовата държава, доброто управление и правата на човека, убит в дома си само часове, след като крал Мсвати III отправи заплахи срещу членове на продемократичното движение на Есватини на 21 януари 2023 г.</p> <p>Мгандени Дубе и Мдудузи Бакеде Мабуза са членове на парламента на Есватини, които са в затвора от юли 2021 г.</p>	<p>В своята резолюция от 16 февруари 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осъжда убийството на Тулани Масеко; - осъжда широко разпространените нарушения на правата на човека в Есватини и призова за незабавното освобождаване на всички политически затворници и за незабавно прекратяване на тормоза, насилието и натиска, упражняван срещу защитници на правата на човека, профсъюзни дейци, продемократични активисти и политици; - настоятелно призовава властите в Есватини да зачитат, насърчават и защитават правата на човека, включително свободата на изразяване, сдружаване и мирни събрания.

<p>ГРУЗИЯ</p> <p>Михаил Саакашвили</p>	<p>Михаил Саакашвили е бивш президент на Грузия, който е ръководител на Националния съвет за реформи на Украйна. Той е задържан през октомври 2021 г. при завръщането си в Грузия след осемгодишно изгнание. Оттогава той е лишен от свобода от грузинските власти по политически причини, като здравословното му състояние се е влошило много сериозно по време на лишаването му от свобода.</p>	<p>В своята резолюция от 15 февруари 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - призовава Европейския съвет и Комисията да участват по-активно в усилията за освобождаване на бившия президент Михаил Саакашвили и да му позволят да получи подходящо медицинско лечение извън страната; - отново призовава грузинските органи да освободят бившия президент Михаил Саакашвили и да му позволят да получи подходящо медицинско лечение извън страна по хуманитарни причини и като средство за намаляване на политическата поляризация; изтъква, че случаят с Михаил Саакашвили още повече показва колко е важно да се осъществи истинска реформа на съдебната система.
<p>ГРУЗИЯ</p> <p>Тамаз Гинтури</p>	<p>Тамаз Гинтури е грузински гражданин, убит от руските окупационни сили в село Кирбали, близо до административната гранична линия.</p> <p>Освен това руските окупационни сили също отвлякоха и впоследствие освободиха Леван Дотиашвили, след международен натиск.</p> <p>Руските окупатори практикуват безнаказаност за бруталните убийства на вътрешно разселени грузински граждани, сред които Арчил Татунашвили, Гига Отхзория и Давит Башарули, както и за смъртта на Иракли Кварацхелия; други, като Иракли Бебуа продължават да бъдат лишени от свобода.</p>	<p>В своята резолюция от 23 ноември 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - решително осъжда убийството на Тамаз Гинтури и незаконното отвличане на Леван Дотиашвили; призовава за задълбочено разследване на тези и други убийства; настоява виновните да бъдат подведени под отговорност и изправени пред съд; - заявява твърдата си подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Грузия в рамките на нейните международно признати граници; решително осъжда незаконната окупация на

	<p>През 2018 г. грузинското правителство обнародва списъка „Отхозория-Татунашвили“ на лицата, обвинени и осъдени за нарушаване на правата на човека в окупираните региони.</p>	<p>Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия от страна на Русия и продължаващите незаконни дейности по „създаване на граници“ и „паспортизация“ в тези региони; - настоятелно призовава Русия да изпълни изцяло постигнатото с посредничеството на ЕС споразумение за прекратяване на огъня от 12 август 2008 г. и безусловно да изтегли всички окупационни сили.</p>
<p>ХОНК КОНГ</p> <p>Джими Лай, Албърт Хо, Бени Тай, Чоу Хан-Тун, Ли Чук-Ян, Джошуа Уонг, Сид Хо</p>	<p>Джими Лай е задържан от февруари 2021 г. по скалпени обвинения и е обвинен в тайни съглашения с чуждестранни сили и в измами съгласно закона за националната сигурност. Съдебният процес срещу него започна през септември 2023 г. и че го застрашава евентуална доживотна присъда. На британския му адвокат е отказано разрешение да го представлява на съдебния процес; няколко независими медии, като „Епъл дейли“ и „Стенд нюз“, бяха принудени да прекратят своята дейност.</p> <p>Джими Лай, Албърт Хо, Бени Тай, Чоу Хан-Тун, Ли Чук-Ян, Джошуа Уонг и Сид Хо са политически затворници, които са държани в затвора през продължителен период на досъдебното производство при много тежки условия, като много от тях имат сериозни здравословни проблеми.</p>	<p>В своята резолюция от 15 юни 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоятелно призовава правителството на Хонконг незабавно и безусловно да освободи и оттегли всички обвинения срещу Джими Лай и всички други продемократични представители и активисти, които са упражнили свободата си на изразяване, както и своите основни и човешки права; - призовава ЕСВД да подкрепи по подходящ начин Службата на ЕС в Хонконг за засилване на наблюдението на съдебни процеси в координация с представителствата на държавите — членки на ЕС, и единомислещи държави, наблюдение на правата на човека чрез оповестяване на публични изявления, както и създаване на координационно звено за правата на човека, предназначено за защитниците на правата на човека, и повдигане на въпроса за техните случаи пред органите на всички равнища; призовава Службата на ЕС да поиска посещение в затвора;

		- осъжда опитите на китайските органи да атакуват общностите на хонконгската диаспора в ЕС; отново призовава всички държави – членки на ЕС, да прекратят договорите за екстрадиция с КНР и Хонконг.
<p>ИРАН</p> <p>Джина Махса Амини, Мирни демонстранти Алиреза Акбари, Ахмадреа Джалали Фариба Аделха, Оливие Вандекастеле, Сесил Колер, Бенжамен Бриер, Мохамад Гобадлу</p>	<p>Джина Махса Амини, 22 годишна иранка от кюрдски произход, беше арестувана в Техеран от „нравствената“ полиция на Иран по обвинения в предполагаемо неспазване на закона за задължителното забуване. Тя е брутално изтезавана и умира на 16 септември 2022 г., докато е задържана от полицията; като има предвид, че не е било проведено истинско разследване.</p> <p>Алиреза Акбари, бивш заместник-министър на отбраната на Иран , с двойно британско и иранско гражданство, беше осъден за шпионаж за Обединеното кралство в Иран, че той отхвърли това обвинение, след което беше осъден на смърт и екзекутиран.</p> <p>Д-р Ахмадреа Джалали, шведско-ирански гражданин, който е специалист по спешна медицина и учен в белгийския университет Vrije Universiteit Brussel и в италианския Università del Piemonte Orientale, беше арестуван на 24 април 2016 г. от иранските сили за сигурност. Той беше осъден на смърт по фалшиви обвинения за шпионаж през октомври 2017 г. след несправедлив съдебен процес и въз основа на признание, изтръгнато чрез изтезания. Неговата присъда беше потвърдена от Върховния съд на Иран на 17 юни 2018 г.</p> <p>Фариба Аделха, френско-иранска университетска преподавателка, беше арестувана през юни 2019 г. и осъдена на пет години лишаване от свобода за „подкопаване на националната сигурност“.</p>	<p>В своята резолюция от 19 януари 2023 г. Европейският парламент:</p> <p>настоятелно призовава органите на Ислямската република да гарантират незабавното и безусловно освобождаване на всички осъдени на смърт протестиращи, включително Мохамед Боруqxани, Мохамед Гобадлу, Хамид Гаре Хасанлу, Махан Садрат Марани, Хосейн Мохамеди, Манучехр Мехман Наваз, Саханд Нурмохамад-Заде, Саман Сейди, Реза Аря, Салех Мирхашеми Балтаги, Саид Якуби Кордафли, Джавад Рухи, Аршиа Такдастан и Мехди Мохамедифард; решително осъжда факта, че наказателните производства и смъртното наказание се използват от иранския режим като оръжие за потискане на инакомислието и за наказване на хората за упражняването на основните им права; призовава Ислямската република да преразгледа своя правен кодекс и да премахне moharebeh („водене на война против Бога“) и mofsed-e-filarz („оскверняване на земята“) като наказуеми престъпления;</p> <p>- призовава иранския режим да позволи международно, безпристрастно и ефективно разследване на нарушенията на</p>

	<p>Оливие Вандекастеле, белгийски гражданин, е осъден на общо 40 години лишаване от свобода и десетки удари с камшик въз основа на поредица от изфабрикувани твърдения. Присъдата беше постановена, след като Върховният съд на Белгия обезсили спорния двустранен договор за размяна на затворници, който би позволил на иранския дипломат Асадолах Асади, осъден за опит за тероризъм в Белгия, да бъде върнат в Ислямска република Иран в замяна на свободата на Оливие Вандекастеле.</p> <p>Сесил Колер, учител и синдикалист, и нейният партньор Жак Пари, както и Бенжамен Бриер, бяха арестувани през май 2020 г. и осъдени на осем години и осем месеца лишаване от свобода за „шпионаж“.</p>	<p>правата на човека от страна на режима, включително убийствата на Джина Махса Амини, убийствата на стотици протестиращи и изтезанията и малтретирането на произволно задържаните лица, което да бъде извършено от независим компетентен орган в сътрудничество с международни организации;</p> <p>- настоятелно призовава за незабавното освобождаване на всички лица, задържани заради участието им в мирни демонстрации, както и на всички политически затворници; призовава за налагане на целенасочени ограничителни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 359/2011 срещу всички съдии, постановяващи присъди срещу протестиращи;</p> <p>- изисква режимът в Иран да освободи всички защитници на правата на човека; призовава режима в Иран да преустанови целенасоченото преследване на всички защитници на правата на човека в Иран и да гарантира при всички обстоятелства, че те са в състояние да извършват своите законни дейности, свързани с правата на човека, без страх от репресии и без никакви ограничения, включително съдебен тормоз;</p> <p>- настоятелно призовава иранските органи незабавно да освободят всички задържани граждани на ЕС и да оттеглят всички обвинения срещу тях; решително осъжда присъдата на белгийския служител на</p>
--	---	---

		<p>неправителствена организация (НПО) Оливие Вандекастеле, който е осъден на 40 години лишаване от свобода, 74 удара с камшик и глоба в размер на 1 милион евро по изфабрикувани обвинения в шпионаж, както и продължаващото лишаване от свобода и смъртната присъда, издадена срещу шведския гражданин Ахмадреа Джалали, както и циничното използване от Ислямска република на заложници като средство на дипломатията с цел принудително освобождаване на осъдения терорист Асадолах Асади; призовава за незабавно и безусловно освобождаване и безопасно репатриране на Ахмадреа Джалали и Оливие Вандекастеле и на седемте френски граждани, които все още са задържани в Иран, включително Сесил Колер; осъжда най-категорично екзекуцията в Иран на иранско-британския гражданин Алиреза Акбари.</p>
<p>МАРОКО</p> <p>Омар Ради, Тауфик Буахрин, Сулейман Райсуни, Игнасио Семреро, Маати Монджиб, Насер Зефзафи</p>	<p>Омар Ради е независим разследващ журналист, който отрази протестите на „Хирак“ и скандали с корупция в държавата и който беше задържан от юли 2020 г. и осъден на шест години лишаване от свобода по изфабрикувани обвинения в шпионаж, както и по обвинения в изнасилване през юли 2021 г.</p> <p>Тауфик Буахрин и Сулейман Райсуни са журналисти, които са задържани и осъдени на лишаване от свобода за сексуални престъпления.</p> <p>Игнасио Сембреро и Маати Монджиб също са сред журналистите, които са били под цифрово наблюдение,</p>	<p>В своята резолюция от 19 януари 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоятелно призовава мароканските органи да зачитат свободата на изразяване и свободата на медиите, да гарантират на лишените от свобода журналисти и политически затворници справедлив съдебен процес с всички дължими процесуални гаранции, да осигурят незабавното им временно освобождаване и да прекратят тормоза над всички

	<p>сплашвани и подложени на съдебен тормоз и/или осъдени на дългосрочни присъди лишаване от свобода.</p> <p>Насер Зефзафи е финалист на наградата „Сахаров“ за 2018 г. и понастоящем е политически затворник.</p>	<p>журналисти, техните адвокати и семейства, както и да изпълняват международните си задължения в областта на правата на човека в съответствие със Споразумението за асоцииране между ЕС и Мароко;</p> <p>- настоятелно призовава мароканските органи да прекратят наблюдението на журналисти, включително чрез шпионския софтуер Pegasus на групата NSO, и да приемат и прилагат законодателство за тяхната защита; настоятелно призовава държавите членки да спрат износа на технологии за наблюдение за Мароко в съответствие с Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба.</p>
<p>МИАНМАР</p> <p>Членове на Националната лига за демокрация (НЛД) Журналисти</p>	<p>Четиридесет политически партии бяха разпуснати в Мианмар, включително Националната лига за демокрация (НЛД), тъй като не се регистрираха в съответствие с въведения от режима Закон за регистрация на политическите партии.</p> <p>От януари 2022 г. насам хунтата е лишила от свобода стотици членове на НЛД, някои от които са починали в затвора.</p>	<p>В своята резолюция от 11 май 2023 г. Европейският парламент:</p> <p>- настоятелно призовава хунтата за незабавното и безусловно освобождаване на всички политически затворници; призовава за незабавно прекратяване на незаконното извънредно положение и безразборната употреба на сила, за възстановяване на гражданското правителство, за връщане към път на демокрация и за бързо възобновяване на дейността на парламента с участието на всички избрани представители;</p> <p>- настоятелно призовава международната общност да координира и използва всички</p>

		<p>налични политически възможности за работа с Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН) и други регионални участници за преодоляване на кризата, включително като увеличи значително подкрепата за правителството на националното единство и демократичните опозиционни групи, като работи за въвеждане на глобално оръжейно ембарго срещу Мианмар и като сезира Международния наказателен съд за случващото се в страната.</p>
<p>НИГЕР</p> <p>Президентът Мохамед Базум</p>	<p>Мохамед Базум е демократично избраният президент на Нигер, който беше незаконно арестуван заедно със съпругата и сина си на 26 юли 2023 г. след военен преврат, ръководен от генерал Абдурахман Чиани.</p> <p>Оттогава президентът Базум и семейството му са задържани в резиденцията му при неблагоприятни условия, без достатъчно храна или електричество и ограничен достъп до медицински грижи.</p> <p>Незаконното лишаване от свобода на президента Базум и семейството му има за цел да окаже натиск, за да подаде той оставката си; военната хунта, която разпусна избраното правителство, обяви, че ще преследва по съдебен ред президента Базум за „държавна измяна“ и „застрашаване на държавната сигурност“ – престъпления, които могат да доведат до смъртно наказание.</p>	<p>В своята резолюция от 23 ноември 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - решително осъжда военния преврат от 26 юли 2023 г.; призовава за незабавното и безусловно освобождаване на президента Базум и неговото семейство и на всички произволно задържани лица, както и за оттегляне на обвиненията срещу него; - изисква незабавното възстановяването на поста на демократично избрания Мохамед Базум като президент на Нигер и незабавното възстановяване на конституционния ред.

<p>НИГЕРИЯ</p> <p>Яхая Шариф-Амину</p>	<p>Нигерийският певец Яхая Шариф-Амину беше изправен пред висш шериатски съд в щата Кано, където е бил съден без процесуално представителство и осъден на смърт чрез обесване за предполагаемо богохулство в песен, която той композира и сподели в социалните медии, съдържаща предполагаеми обидни коментари относно пророка Мохамед.</p>	<p>В своята резолюция от 20 април 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоятелно призовава нигерийските органи незабавно и безусловно да освободят Яхая Шариф-Амину, да оттеглят всички обвинения срещу него и да гарантират правото му на справедлив процес; призовава за освобождаването на Рода Ятау, Мубарак Бала и други, които са изправени пред твърдения за богохулство; - настоятелно призовава нигерийските органи да защитават правата на човека в цялата страна, като гарантират, че федералното, щатското и шериатското право не отказват защита на нигерийските граждани съгласно националната конституция и международните конвенции; настоятелно призовава нигерийските органи да отменят законите за богохулството на федерално и щатско равнище; - настоятелно призовава нигерийското правителство да се справи с безнаказаността, която съпътства обвиненията в богохулство.
--	--	--

<p>РУСИЯ</p> <p>Алексей Навални, Дмитрий Иванов, Владимир Кара-Мурза, Йоан Курмояров, Виктория Петрова, Мария Пономаренко, Александра Скочиленко, Дмитрий Талантов, Алексей Горинов, Иля Яшин</p>	<p>Алексей Навални е виден руски политически деец и лауреат на наградата „Сахаров“ за 2021 г., който беше отровен от режима на Кремъл с нервнопаралитичното вещество „Новичок“, е лишен от свобода от 17 януари 2021 г. насам и понастоящем се намира в наказателна колония.</p> <p>Дмитрий Иванов, Владимир Кара-Мурза, Йоан Курмояров, Виктория Петрова, Мария Пономаренко, Александра Скочиленко, Дмитрий Талантов, Алексей Горинов, Иля Яшин са други политически затворници в Русия, които са преследвани единствено заради връзката им с Навални.</p>	<p>В своята резолюция от 16 февруари 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - призовава за освобождаването на Навални и всички други политически затворници в Русия, които са били преследвани единствено заради връзката им с Навални, противопоставянето им на агресивната война срещу Украйна или съгласно член 207, параграф 3 от руския наказателен кодекс; - настоятелно призовава Съвета да приеме ограничителни мерки срещу лицата, отговорни за произволните преследвания и изтезания на лица, протестиращи срещу войната.
<p>РУСИЯ</p> <p>Алексей Навални, Владимир Кара-Мурза, Иля Яшин, Алексей Горинов и други,</p>	<p>Алексей Навални, видна политическа фигура в Русия и лауреат на наградата „Сахаров“ за 2021 г., продължава да е лишен от свобода в наказателна колония, където е подложен на малтретиране, включително изтезания, произволни наказания и психологически натиск.</p> <p>Владимир Кара-Мурза, руско-британски журналист и опозиционен активист беше осъден на 17 април 2023 г. на 25 години затвор за критикуване на режима на Владимир Путин и неговата агресивна война срещу Украйна.</p>	<p>В своята резолюция от 20 април 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - решително осъжда политически мотивираната присъда на Владимир Кара-Мурза, произнесена от руските органи, и настоява за незабавното и безусловно освобождаване на Владимир Кара-Мурза и Алексей Навални, както и за освобождаването на всички други политически затворници; - изразява сериозна загриженост във връзка с бързото влошаване на здравословното състояние на Владимир Кара-Мурза и Алексей Навални и припомня на Русия нейните международни задължения, по-специално що се отнася до достъпа на двамата до

		<p>медицинско лечение и до адвокати, както и до поддържането на контакт със семействата им;</p> <p>- настоятелно призовава Съвета въз основа на глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека (т.нар. закон „Магнитски“ на ЕС) да приеме строги санкции срещу руски съдии, прокурори и други лица, отговорни за произволни преследвания, задържания и изтезания в контекста на политически мотивирани съдебни процеси;</p> <p>- настоятелно призовава ЕС и Обединеното кралство да координират усилията си за гарантиране на освобождаването на Владимир Кара-Мурза.</p>
<p>РУСИЯ</p> <p>Тигран Оганисян, Микита Ханханов</p>	<p>Тигран Оганисян и Микита Ханханов, родени през 2006 г., бяха обвинени от Руската федерация на 24 май 2023 г. в планирането на саботаж на железопътната линия Бердианск; като има предвид, че съгласно член 281 от наказателния кодекс на Русия ги заплашват до 20 години лишаване от свобода и че те не са получили подходяща правна помощ;</p> <p>Наказателното преследване на Оганисян и Ханханов идва след месеци на брутални разпити от страна на руските органи, които започнаха на 30 септември 2022 г. и включваха подлагане на тези непълнолетни лица на побои и електрошокови изтезания с цел изтръгване на признания, както и тормоз на техните семейства.</p>	<p>В своята резолюция от 15 юни 2023 г. Европейският парламент:</p> <p>- изисква незабавното прекратяване на производството и отхвърляне на всички обвинения срещу Оганисян и Ханханов и тяхното незабавно освобождаване; призовава Международния комитет на Червения кръст да улесни безопасното им завръщане в контролираната от Украйна територия; призовава специалния представител на Генералния секретар на ООН по въпросите на насилието над деца да разследва случая; призовава лицата, които стоят зад наказателното преследване, да бъдат добавени към списъка със санкции на ЕС; призовава</p>

		<p>за освобождаването на всички украински граждани, които са незаконно задържани от Русия;</p> <p>- осъжда целенасочените нападения на Русия срещу украински деца чрез прилагането на различни мерки, включително принудителни прехвърляния в рамките на временно окупираната от Русия украинска територия, незаконно депортиране в Русия и Беларус, незаконни осиновявания и опити за налагане на „превъзпитание“; отново призовава Комисията и Съвета да приемат пакет от мерки на ЕС и на Украйна за закрила на децата, бягащи или засегнати от войната.</p>
<p>СУДАН</p> <p>Деца, попаднали в капана на сраженията</p>	<p>като има предвид, че суданските военни сили и „Силите за бърза подкрепа“ продължават да водят ожесточена борба за власт, като нарушават международното хуманитарно право.</p> <p>Следващото от това насилие отне живота на хиляди невинни граждански лица, доведе до разселването на над 1,2 милиона души и принуди близо 500 000 души да избягат в съседни държави, което застрашава стабилността в региона.</p> <p>Над 13,6 милиона деца в Судан спешно се нуждаят от хуманитарна помощ; като има предвид, че преди настоящата криза около 3 милиона деца страдаха от недохранване, като има предвид, че 70 деца са починали от недохранване, дехидратация и инфекции в сиропиталището Мигома в Хартум;</p>	<p>В своята резолюция от 15 юни 2023 г. Европейският парламент:</p> <p>- призовава всички страни незабавно да прекратят всички военни действия, да осигурят неограничен хуманитарен достъп и да се върнат към преговорите за договаряне на мирно споразумение; напълно подкрепя всички регионални и международни усилия за намиране на мирно решение; приветства всички регионални и международни усилия за посредничество в Джеда и Адис Абеба и от страна на Междуправителствения орган за развитие;</p> <p>- призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират, че след постигането на окончателно споразумение за</p>

		<p>прекратяване на огъня следва процес на демократична реформа с цел установяване на отдавна обещааното гражданско правителство, за което поеха ангажимент всички участници, включително военните сили; призовава ги спешно да обмислят налагането на целенасочени санкции срещу лицата, отговорни за нарушения на правата на човека, чрез глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека;</p> <p>- призовава ЕС и неговите държави членки да имат готовност да предоставят незабавна подкрепа и хуманитарна помощ на засегнатите от конфликта, включително вътрешно разселените лица и лицата, търсеци убежище в други държави, включително чрез предоставяне на временни документи за пътуване;</p>
--	--	---

<p>ТУНИС</p> <p>Нуредин Бутар, Хайма Иса, Исам Чеби, Гази Чауачи, Хаям Турки, Джаухар Бен Мбарек, Сала Атия, Халифа Гасми</p>	<p>Нуредин Бутар е журналист и директор на най-голямата независима радиостанция в Тунис, който беше арестуван от части за борба с тероризма по политически мотивирани и неоснователни твърдения.</p> <p>Хайма Иса, Исам Чеби, Гази Чауачи, Хаям Турки, Джаухар Бен Мбарек, Сала Атия, Халифа Гасми са журналисти и профсъюзни дейци, арестувани на подобни неоснователни основания.</p>	<p>В своята резолюция от 16 март 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - настоятелно призовава тунизийските органи незабавно да освободят Нуредин Бутар и всички произволно задържани лица, включително журналисти, съдии, адвокати, политически активисти и профсъюзни дейци като Анис Кааби, и да зачитат свободата на изразяване и сдружаване, както и правата на синдикатите и работниците в съответствие с конституцията на Тунис и международните договори, включително конвенциите на МОТ; - осъжда криминализирането на международната солидарност между профсъюзите като грубо нападение срещу Тунизийския общ съюз на труда (UGTT) и световното профсъюзно движение.
---	---	---

<p>ВЕНЕСУЕЛА</p> <p>Мария Корина Мачадо, Леополдо Лопес, Хенрике Каприлес, Фреди Суперлано</p>	<p>Мария Корина Мачадо, Леополдо Лопес, Хенрике Каприлес и Фреди Суперлано са видни политически фигури във Венесуела, които са лишени от правото да бъдат кандидати в избори за срок от 15 години.</p>	<p>В своята резолюция от 13 юли 2023 г. Европейският парламент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - решително осъжда произволното и противоконституционно решение да се попречи на Мария Корина Мачадо, Леополдо Лопес, Енрике Каприлес и Фреди Суперлано, наред с други кандидати, да се кандидатира за избори, както и намесата на режима на Мадуро в изборния процес; - призовава за независима процедура за номиниране на членове на Националния избирателен съвет; - призовава ЕС да подкрепи възстановяването на демокрацията във Венесуела и да окаже натиск върху венесуелския режим да освободи всички политически затворници.
--	---	---

**ПРИЛОЖЕНИЕ II:
СПИСЪК НА ЛАУРЕАТИТЕ И ФИНАЛИСТИТЕ НА НАГРАДАТА „САХАРОВ“,
ЛИШЕНИ ОТ СВОБОДА**

Година на номиниране или присъждане на наградата „Сахаров“	Име и фамилия	Лауреат/финалист	Държава	Положение (задържане/домашен арест/временно освобождаване)	Продължителност на наказанието лишаване от свобода	Начална дата на задържането
2021 г.	Алексей Навални	Лауреат	Русия	Задържане	3,5 + 9 + 19 години	Последно задържан на 17.02.2021 г., последно осъден на 4.08.2023 г.
2020 г.	Сергей Тихановски Мария Колесникова Микола Статкевич Алес Беляцки	Лауреат Лауреат Лауреат Лауреат	Беларус	Задържане Задържане Задържане Задържане	18 години 11 години 14 години 10 години	Задържан на 29.5.2020 г., осъден на 14.12.2021 г. Задържана на 7.9.2020 г., осъдена на 6.9.21 г. Последно задържан на 17.2.2021 г., последно осъден на 4.8.2023 г. Последно задържан на 17.2.2021 г., последно осъден на 4.8.2023 г.
2020 г.	Порфирио Сорто Седильо, Хосе Авелино Седильо, Орбин Наун Хернандес, Кевин Алехандро Ромеро, Арнолд Хавиер Алеман,	Финалисти	Хондурас	Задържане	Няма данни	1 септември 2019 г., освободени на 24 февруари 2022 г. след решение на Върховния съд на Хондурас

	Евер Александър Седильо, Даниел Маркес и Херемиас Мартинес Диас					
2019 г.	Илхам Тохти	Лауреат	Китай	Задържане	Няма данни	23 септември 2014 г.
2018 г.	Насер Зефзафи	Финалист	Мароко	Задържане	20 години	5 април 2019 г.
2017 г.	Давит Исак	Финалист	Еритрея	Задържане в изолация	Няма данни	23 септември 2001 г.
2015 г.	Раиф Бадауи	Лауреат	Саудитска Арабия	Освободен на 11 март 2022 г., все още под 10-годишна забрана за пътуване	10 години	Първа присъда на 17/12/2012 г., но обявена на 30/3/2013 г.
2012 г.	Насрин Сотуде	Лауреат	Иран	Задържане с временен медицински отпуск от юли 2021 г. насам, арестуван отново на 29.10.2023 г. и освободен на 15.11.2023 г.	38 години	6 март 2019 г. (последно)
	Джафар Панахи	Лауреат	Иран	Задържан през 2022 г., освободен на 3.2.2023 г. след гладна стачка	6 години	осъден на 11 юли 2022 г. да изтърпи 10-годишна присъда лишаване от свобода
2011 г.	Разан Зейгуне	Лауреат	Сирия	Отвлечена през 2013 г. Предполага се, че е задържана и убита.		9 декември 2013 г.
2009 г.	„Мемориал“ — Олег Орлов	Лауреат	Русия	Глобен на 11.10.2023 г. за равностойността на 1 520 EUR и освободен		Разследване с начало март 2023 г. процес с начало 8.6.2023 г. Освободен, с наложена забрана за пътуване.

						През януари 2022 г. „Мемориал“ е ликвидиран като правен субект.
--	--	--	--	--	--	---

ПРИЛОЖЕНИЕ III: СПИСЪК НА РЕЗОЛЮЦИИТЕ

Списък на резолюциите, приети от Европейския парламент след 2022 г. и свързани пряко или косвено с нарушения на правата на човека по света

Държава/регион	Дата на приемането на пленарна сесия	Заглавие
<i>Африка</i>		
Алжир+	11.5.2023 г.	относно свободата на медиите и свободата на изразяване на мнение в Алжир – случаят на журналиста Ихсан Ел-Кад
Чад+	15.12.2022 г.	Репресиите на военната хунта срещу мирните демонстрации в Чад
Египет	5.10.2023 г.	Египет, и по-специално осъждането на Хишам Касем
Мароко+	19.1.2023 г.	Положението на журналистите в Мароко, и по-специално случаят с Омар Ради
Нигер	23.11.2023 г.	Незаконното задържане на президента Мохамед Базум в Нигер
Нигерия+	20.4.2023 г.	Рискът от смъртно наказание и екзекуция на певица Яхая Шариф-Амину за богохулство в Нигерия
Судан+	15.6.2023 г.	Относно хуманитарната ситуация в Судан, по-конкретно смъртта на децата, попаднали в капана на бойните действия
<i>Северна и Южна Америка</i>		
Бразилия+	19.1.2023 г.	Щурмуването на бразилските демократични институции
Куба	12.7.2023 г.	Състоянието на споразумението за политически диалог и сътрудничество между Европейския съюз и Куба в светлината на неотдашното посещение на върховния представител на острова
Гватемала	14.9.2023 г.	Гватемала:положението след изборите, принципите на

		правовата държава и независимостта на съдебната власт
Никарагуа	15.6.2023 г.	Относно положението в Никарагуа
Венесуела+	13.7.2023 г.	относно недопускането по политически мотиви на кандидати на избори във Венесуела
Азия		
Афганистан+	20.4.2023 г.	Относно нарушаването на правото на образование и репресиите срещу активистите за правото на образование в Афганистан, включително случая на Матиула Веса
Афганистан	5.10.2023 г.	Положението с правата на човека в Афганистан, по-специално преследването на бивши правителствени служители
Бангладеш	14.9.2023 г.	Положението с правата на човека в Бангладеш, по-специално случаят с организацията „Одхикар“
Китай+	15.12.2022 г.	Репресиите на китайското правителство срещу мирните демонстрации в Китайската народна република
Хонконг	15.6.2023 г.	Относно влошаването на положението с основните свободи в Хонконг, и по-специално случая с Джими Лай
Индия	13.7.2023 г.	Относно Индия, положението в Манипур
Иран+	19.1.2023 г.	Действия на ЕС в отговор на протестите и екзекуциите в Иран
Иран	16.3.2023 г.	Иран:Иран, и по-специално отравянето на стотици ученички
Иран	23.11.2023 г.	Последните нападения срещу жени и защитници на правата на жените в Иран и произволното задържане от страна на Иран на граждани на ЕС
Киргизстан	13.7.2023 г.	Репресиите срещу медиите и свободата на изразяване в Киргизстан
Мианмар	11.5.2023 г.	относно Мианмар, и по-специално разпускането на демократичните политически партии
Узбекистан	4.10.2023 г.	Узбекистан

<i>Европа и страните от Източното партньорство</i>		
Армения/Азербайджан+	19.1.2023 г.	Хуманитарни последици от блокадата на Нагорни Карабах
Армения/Азербайджан	5.10.2023 г.	Положението в Нагорни Карабах след нападението от страна на Азербайджан и продължаващите заплахи срещу Армения
Азербайджан	15.3.2023 г.	Отношенията между ЕС и Азербайджан
Азербайджан	14.9.2023 г.	Случаят на д-р Губад Ибадоглу, лишен от свобода в Азербайджан
Беларус+	11.5.2023 г.	Относно Беларус: нехуманното отношение и хоспитализацията на видния опозиционен лидер Виктор Бабарико
Беларус	13.9.2023 г.	Отношенията с Беларус
Чечения	5.10.2023 г.	Случаят със Зарема Мусаева в Чечения
Грузия	14.12.2022 г.	Годишен доклад относно изпълнението на Споразумението за асоцииране между ЕС и Грузия
Грузия	23.11.2023 г.	Убийството на Тамаз Гинтури, грузински гражданин, от окупационните сили на Русия в Грузия
Унгария	1.6.2023 г.	Относно нарушенията на принципите на правовата държава и основните права в Унгария и замразените средства на ЕС
Молдова	19.4.2023 г.	относно предизвикателствата, пред които е изправена Република Молдова
Молдова	5.10.2023 г.	Преглед на пътя на Молдова към ЕС
Украйна/Русия	19.1.2023 г.	Учредяване на трибунал за наказване на престъплението агресия, извършено срещу Украйна
Украйна/Русия	16.2.2023 г.	Една година от руската инвазия и агресивната война срещу Украйна
Украйна	15.12.2022 г.	90 години след Гладомора: Признание на масовите убийства чрез изкуствено предизвикан глад за геноцид
Русия	16.2.2023 г.	Неотдавнашното влошаване на нечовешките условия на лишаване

		от свобода на Алексей Навални и други политически затворници в Русия
Русия+	20.4.2023 г.	Относно репресиите в Русия, по-специално случаите на Владимир Кара-Мурза и Алексей Навални
Русия+	15.6.2023 г.	Относно изтезанията и наказателното преследване на украинските непълнолетни лица Тигран Оганисян и Микита Ханханов от страна на Руската федерация
Русия	9.11.2023 г.	Ефективността на санкциите на ЕС срещу Русия
Сърбия/Косово	19.10.2023 г.	Последните развития в диалога между Сърбия и Косово, включително положението в северните общини в Косово
Близкият изток		
Бахрейн+	15.12.2022 г.	Случаят с правозащитника Абдулхади ал-Хаваджа в Бахрейн
Израел/Палестина	14.12.2022 г.	Перспективите за двудържавно решение за Израел и Палестина
Израел/Палестина	19.10.2023 г.	Ужасяващите терористични нападения на Хамас срещу Израел, правото на Израел да се защитава в съответствие с хуманитарното и международното право и хуманитарната ситуация в Газа
Ливан	12.7.2023 г.	Положението в Ливан
Палестина	12.7.2023 г.	Отношения с Палестинската власт
Междусекторни въпроси		
Права на човека и демокрация	18.1.2023 г.	Правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2022 г.
Външна политика и политика на сигурност	18.1.2023 г.	Изпълнение на общата външна политика и политика на сигурност – годишен доклад за 2022 г.
Насилието над жени и домашното насилие	15.2.2023 г.	Конвенция на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие: Присъединяване на ЕС
Положението на жените	15.2.2023 г.	Приоритетите на ЕС за 67-ата сесия на Комисията на ООН за

		положението на жените
Защитници на правата на човека	16.3.2023 г.	Насоки на Европейския съюз относно защитниците на правата на човека
Всеобща декриминализация на хомосексуалността	20.4.2023 г.	Относно всеобщата декриминализация на хомосексуалността в светлината на последните събития в Уганда
Промислена конкурентоспособност, търговия и качествени работни места	16.2.2023 г.	Относно стратегия на ЕС за стимулиране на конкурентоспособността на промишлеността, търговията и качествените работни места
Равни права за хората с увреждания	13.12.2022 г.	Към равни права за хората с увреждания
Външна намеса, включително дезинформация, във всички демократични процеси в Европейския съюз	1.6.2023 г.	Външна намеса, включително дезинформация, във всички демократични процеси в Европейския съюз
Целите за устойчиво развитие	15.6.2023 г.	Прилагане и изпълнение на целите за устойчиво развитие
Защита на журналистите	11.7.2023 г.	Защитата на журналистите по света и политиката на Европейския съюз в това отношение
Издирвателни и спасителни операции в Средиземно море	13.7.2023 г.	Необходимостта от действия на ЕС по отношение на операциите по издирване и спасяване в Средиземно море
Ромските деца	4.10.2023 г.	Сегрегация и дискриминация на ромските деца в образованието

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът декларира, че в хода на изготвяне на доклада до приемането му в комисия е получена информация от следните субекти или лица:

Субект и/или лице
Protection International
Intermon
Oxfam - EU Office
Oxfam Senegal
International Federation for Human Rights (FIDH)
Search for Common Ground (SFCG)
Anti-Slavery International
Cairo Institute for Human Rights Studies
Human Rights Watch
Christian Solidarity Worldwide (CSW)
Front Line Defenders
International Rehabilitation Council for Torture Victims (IRCT)
Civil Rights Defenders
International Dalit Solidarity Network (IDSN)
End FGM European Network
Scholars at Risk Network
Professor of Law, Conflict and Global Development at the University of Reading

Списъкът по-горе е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика.

07.11.2023

**ПИСМО НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО
МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ**

Г-н Дейвид Макалисър
Председател
Комисия по външни работи
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно правата на човека и демокрацията по света и политиката на Европейския съюз в тази област – годишен доклад за 2023 г. (2023/2118(INI))

Уважаеми г-н Председател,

В рамките на горепосочената процедура беше възложено на комисията по правата на жените и равенството между половете да представи становище на Вашата комисия. Чрез писмена процедура от 13 юли 2023 г. комисията по правата на жените и равенството между половете реши да представи това становище под формата на писмо.

Комисията по правата на жените и равенството между половете разгледа въпроса на своето заседание от 7 ноември 2023 г.¹ На това заседание тя реши да прикани водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения.

С уважение,

Роберт Бедрон

¹ На окончателното гласуване присъстваха: Изабела Адинолфи, Лаура Балярин Сереса, Роберт Бедрон, Мария Да Граса Карвалю, Роса Естарас Ферагут, Шон Кели, Арба Кокалари, Алис Кунке, Радка Максова, Карен Мелкиор, Йохан Нисинен, Мария Нойхл, Сирпа Пиетикяйнен, Самира Рафаела, Евелин Регнер, Диана Роба и Хинер, Силвия Спурек, Елени Ставру, Хилде Вотманс, Ангелика Винциг, Елжбета Катажина Лукачийевска

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

1. осъжда продължаващото отстъпление от правата на човека, включително от правата на жените и равенството между половете, при което жените журналисти, активисти и защитници на правата на човека, включително защитниците на сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП), са особено застрашени и системно преследвани; осъжда тежките нарушения на правата на човека в Афганистан след превземането на страната от талибаните, особено политиката на полов апартейд, целяща потискане на правата на жените и момичетата; осъжда парламента на Иран за приемането на драконовско ново законодателство, което налага по-строги санкции за жените, които нарушават правилата за хиджаб; отново изразява непоколебимата си подкрепа за движението „Жена, живот, свобода“ в Иран; отбелязва освен това, че зачитането на правата на човека е необходимо за функционирането на демокрацията; отново призовава GAP III да се прилага изцяло и политиките за равенство между половете и за овластяване на жените и момичетата да станат приоритет във външните отношения на ЕС, както в двустранните отношения, така и в рамките на многостранни форуми; подчертава, че зачитането на основните права и свободи трябва да бъде незаменима част от процеса на присъединяване към ЕС; подчертава, че правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава са взаимозависими и че ценностите на ЕС трябва да бъдат изцяло зачитани от всички държави – членки на ЕС; подчертава необходимостта ЕС да отстоява основните права със специален акцент върху външното си измерение, за да бъде надежден участник в европейските и световните външни отношения, включително за жените и ЛГБТИ лицата; във връзка с това подчертава, че в държавите членки се увеличават инициативите против равенството между половете, както и антидемократичните и хомофобските инициативи; подчертава, че зоните, забранени за ЛГБТИ лица, въведени в Полша през 2019 г., и хомофобските убийства в Словакия нямат място в нашия съюз, и призовава популистките партии в съответните държави членки да зачитат достойнството на личността чрез толерантност; отбелязва нарастващото отстъпление от сексуалното и репродуктивното здраве и права, които са основни права, и подчертава, че атаките срещу тях са утвърдена тактика на антидемократични субекти за по-нататъшно подриване на правата и свободите в Европейския съюз и в международен план;
2. подчертава, че жените и момичетата, включително ЛГБТИ лицата, са по-уязвими по време на конфликти; осъжда непровокираната и незаконна война на Русия срещу Украйна и непропорционалните последици от нея за жените и момичетата; признава смелостта на украинските войници и на жените, които предоставят невоенна подкрепа, като така образуват втора линия на защита в страната; призовава на Русия да бъде потърсена отговорност за всички нарушения на правата на човека срещу жените и момичетата, включително, но не само, за всички случаи на насилие, основано на пола, например сексуално насилие и изнасилвания; призовава да се гарантира, че всички жертви имат достъп до правосъдие;
3. решително осъжда всички форми на насилие, основано на пола, и призовава за решителни действия за прекратяване на сексуалното насилие като средство за

водене на война, за защита и подпомагане на жертвите и за подобряване на достъпа им до правосъдие; отбелязва, че в съответствие с Резолюция 1820 (2008) на Съвета за сигурност на ООН изнасилването и другите форми на сексуално насилие могат да представляват военно престъпление, престъпление срещу човечеството или съставомерен елемент по отношение на престъплението геноцид; призовава държавите членки да спазват задълженията си за наказателно преследване на лицата, отговорни за такива деяния, и подчертава, че е важно да се сложи край на безнаказаността; отбелязва със загриженост използването на генитално осакатяване на жени, детски и принудителни бракове, насилие, свързано със защитата на честта, на т.нар. нравствена полиция и трафик на жени и момичета; приветства присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул и насърчава всички държави в Европа да я прилагат; подчертава, че е важно това насилие, основано на пола, да бъде определено като област на престъпност съгласно член 83, параграф 1 от ДФЕС, и отново заявява, че изнасилването въз основа на липса на съгласие трябва да бъде криминализирано съгласно правото на ЕС;

4. подчертава, че жените и момичетата от етнически и религиозни малцинства и малцинства по убеждения са още по-уязвими за насилие и дискриминация, основани на пола; изтъква продължаващата дискриминация на ЛГБТИ+ лицата и призовава ЕС и неговите държави членки недвусмислено да осъдят всяко стигматизиране, престъпление от омраза и реч на омразата, преследване, т.нар. „терапии за промяна на сексуалната ориентация“, генитално осакатяване на интерсексуални лица, коригиращо изнасилване и всички форми на насилие;
5. подчертава, че СРЗП са права на човека и трябва да бъдат спазвани от държавите – членки на ЕС, в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека и изразява дълбока загриженост относно глобалното отстъпление по отношение на равенството между половете и СРЗП, включително в ЕС; осъжда решението от октомври 2020 г. на Конституционния съд на Полша и решението на унгарското правителство да принуди лицата, които искат аборт, да слушат сърдечния ритъм на плода, и призовава за незабавната им отмяна; подчертава, че е важно да се даде водещ пример и отново призовава правото на законен и безопасен аборт да залегне в Хартата на основните права на ЕС; призовава ЕС да приоритизира достъпа до СРЗП като част от насърчаването на правата на човека и постигането на целите за устойчиво развитие; призовава за подкрепа за защитниците на правата на човека и организациите на гражданското общество, ангажирани с насърчаването и улесняването на достъпа до СРЗП, чиято работа е застрашена от свиването на пространството на гражданското общество; изтъква необходимостта от съобразена с пола хуманитарна помощ, така че тя да може да достига до най-уязвимите лица в нужда; призовава за всеобщ достъп до услуги в областта на СРЗП и по-специално за достъпност на здравните центрове в областта на СРЗП, включително всеобхватно семейно планиране, контрацепция и безпристрастна информация, предродилни грижи, грижи при раждане и следродилни грижи, както и грижи във връзка с ХИВ, включително лекарства за профилактика преди и след излагане на ХИВ; отново потвърждава, че отказът на качествени и всеобхватни сексуални и репродуктивни здравни грижи, права и услуги е форма на насилие, основано на пола; подчертава, че жените и момичетата се нуждаят от постоянен достъп до услуги в областта на сексуалното и

репродуктивното здраве по време на конфликт и разселване, включително достъп до безопасно раждане, услуги за семейно планиране, законен и безопасен аборт и клинично управление на преживяно изнасилване; призовава да се осигурят средства за предоставянето на основни и животоспасяващи услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве в съответствие с пакета на ООН за минимални първоначални услуги; осъжда други продължаващи опити за стигматизация и намаляване на достъпа до сексуално и репродуктивно здравеопазване; осъжда всички заплахи, нападения и наказания срещу активисти, които помагат на жените да получат достъп до контрацепция или аборт, като осъждането на Юстина Виджинска в Полша през март 2023 г.;

6. изтъква значението на това да се гарантира достъп до качествено образование за момичетата и да се гарантират равни възможности като предпоставка за овластяването на жените и пълноценното упражняване на техните права; отново подчертава значението на съобразеното с възрастта, основано на факти всеобхватно сексуално образование както в рамките на ЕС, така и извън него, за премахване на свързаните с пола стереотипи и вредните обществени норми; отбелязва, че всеобхватното образование, включително, но не само, научното образование, като предметите в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката, е важно за придобиване на умения, достоен труд и работни места на бъдещето, както и за премахване на свързаните с пола стереотипи и предубеждения.

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ОТ КОИТО
ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ИНФОРМАЦИЯ**

Следният списък е изготвен в рамките на изключителната отговорност на докладчика. В хода на изготвянето на становището до приемането му в комисия следните субекти или лица са предоставили информация на докладчика:

Субект и/или лице
Докладчикът, г-жа Арба Кокалари, заявява, че не е получила информация от нито един субект или лице.
Докладчик: Арба Кокалари

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.11.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 42 -: 7 0: 9
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Pedro Marques, David McAllister, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Sautour, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Vladimír Bilčík, Jakop G. Dalunde, Loucas Fourlas, Christophe Grudler, Anja Haga, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, María Soraya Rodríguez Ramos, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Elena Yoncheva, Milan Zver
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Clare Daly, Mónica Silvana González, Miguel Urbán Crespo

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

42	+
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Anja Haga, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Milan Zver
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Elena Yoncheva
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

7	-
ECR	Hermann Tertsch
ID	Jean-Lin Lacapelle, Bernhard Zimniok
NI	Kinga Gál, Márton Gyöngyösi
PPE	Sunčana Glavak, Željana Zovko

9	0
ECR	Anna Fotyga, Bert-Jan Ruissen, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
NI	Kostas Papadakis
The Left	Clare Daly, Miguel Urbán Crespo, Mick Wallace

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“